

A woman with blonde hair, wearing a floral shirt, is smiling in a field of colorful flowers. She is holding a large, vibrant pink chrysanthemum flower in her hand. The background is filled with various other flowers in shades of purple, pink, and blue, all set against a bright blue sky. The overall scene is bright and cheerful.

**LEADER
SUUPOHJAN
OHJELMAKAUDEN 2014-2022
HANKESATOA**

OHJELMAKAUDEN TULOKSIA NUMEROIN

Ohjelmakaudella 2014-2020 ja sitä seuranneella siirtymäkaudella 2021-2022 rahoitettiin ennätysmäärä hankkeita – niin suoria yritystukia, elinkeinollisia ja yleishyödyllisiä kehittämishankkeita kuin yleishyödyllisiä investointejakin.

Hankkeilla vahvistettiin muun muassa alueemme yritysten toimintaedellytyksiä ja kannattavuutta sekä parannettiin asukkaiden viihtyvyyttä ja elämänlaatua.

PERUSTIEDOT

337

Ohjelmakaudella 2014–2022 myönteisen päätöksen saanutta hanketta

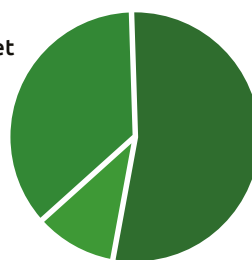

22,3 M €

hankkeiden kokonaisrahoituksen määrä

Hankkeiden toteuttajat

Yritykset
48 %

Yhdistykset
& muut 38 %

Julkiset tahot
8 %

YRITYSTEN KEHITTÄMINEN

Vauhditimme uusien yritysten liikkeelle lähtemistä. Lisäksi tuimme toimivien yritysten kasvua ja kehittymistä.

Yritystukia

129

josta alkavia yrittäjiä 25 kpl

Elinkeinollisia kehittämistoimia

25

joista yritysryhmähankkeita 6 kpl

Uusia työpaikkoja

152

YLEISHYÖDYLLISET TOIMET

Tuimme paikallista kehittämistä ja mahdollistimme alueen asukkaista lähtevien ideoiden toteuttamista.

Kehittämishankkeita

208

joista pienhankkeita 68 kpl

49 758

tuntia talkootyötä

51

Uudet ja kunnostetut harrastuspaikat

26

Energia-investoinnit

SISÄLLYSLUETTELO

04

PÄÄKIRJOITUS

06

PIENYRITTÄJYYS
JA TYÖPAIKAT

10

BIOTALOUS JA KESTÄVÄT
ENERGIARATKAISUT

12

DIGITAALINEN
SUUPOHJA

15

VISIT SUUPOHJA

16

PERUSPALVELUT JA
KYLIEN KEHITTÄMINEN

24

AKTIIVINEN
ASUKAS

30

KANSAINVÄLISYYS
JA NUORET

34

TEEMAHANKKEET JA
MINILEADER-RAHA

JULKAISIJA Leader Suupohja

TOIMITUS JA TEKSTIT Mirka Puska, Hanna-Leena Pihlajaniemi, Aili Raudla-Majakangas, Milla Akseli, Tuija Takamäki, Riikka Timonen, Janne Taipaleenmäki

TAITTO JA ULKOASU Janne Taipaleenmäki / Leader Suupohja

PAINO I-print Oy, 2023

KANNESSA Kukkatyttö / Maaseutuverkoston kuva-pankki, kuvaaja Heli Sorjonen

PÄÄKIRJOITUS

MUUTOSTEN RAHOITUSKAUSI

HANNA-LEENA PIHLAJANIEMI

Näin uuden rahoituskauden kynnyksellä on hyvä hetki katsahtaa hiukan taaksepäin ja nähdä, mitä kaikkea sitä onkaan tehty ja saatu aikaan vuosina 2014-2022. Ohjelmakauden alku lähti hitaasti käyntiin, mutta kun työvälit saatiin toimimaan, on hankkeita rahoitettu ennätysmäärä. Mukaan mahtuu niin suoria yritystukia kuin elinkeinollisia ja yleishyödyllisiä kehittämissuhteita sekä yleishyödyllisiä investointejakin. Hankkeilla on saavutettu upeita tuloksia muun muassa alueemme yritysten toimintaan ja kannattavuuteen sekä asukkaiden viihtyvyyteen ja elämänlaatuun.

Tämän rahoituskauden aikana Leader Suupohja on pääsyt kokeilemaan siipiään uusien rahoitusvälineiden käytössä. Erasmus+ ja alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha (AKKE) ovat tulleet tutuiksi kuten myös muutamien yksityisten tahojen rahoitukset Leader Suupohjan ollessa yksi Maaseutuparlamentti-tapahtuman pääjärjestäjistä Kurikassa syyskuussa 2021. Nämä kokemukset ovat olleet kannustavia ja varmasti myös tulevaisuudessa hyödynnämme eri rahoituslähteitä.

Sitoutunut ja aktiivinen hallitus on Leader-toiminnan tuoksellisuuden edellytys. Leader Suupohjan hallituksen jäsenet ovat kautta aikojen olleet avarakatseisia ja heillä on ollut palo oman alueensa kehittämiseen. Kun tähän lisää vielä työlleen omistautuneet työntekijät, menestymisen resepti on valmis. Tällä rahoituskaudella on toiminnassa koettu monia muutoksia, kun toiminnanjohtajan vaihtuminen ja toimiston laajentuminen sekä muutto osuivat samalle kaudelle. Rahoituskauden 2014 alusta lähtien on meillä ollut toimipiste myös Kurikassa yrityspalvelupiste Formun yhteydessä ja viime vuonna Kauhajoen toimisto muutti uusiin tiloihin Puistotielle.

Jälleen uusi rahoituskausi on alkamassa käytännössä vuoden 2023 aikana ja Leader-ryhmät saavat käyttöönsä entisten hanketukimuotojen lisäksi uudenlaiset käynnistys- ja kehittämistuet yrityksille. Leader Suupohjan Virtaa Viisikkoon -strategiassa on nostettu vuosien 2023-2027 kehittämisen kärjiksi alueen elinvoiman ja kylien sekä yhteisöllisyyden vahvistaminen, (luonto)matkailun ja kulttuuritoiminnan edistäminen, nuorten aktivoiminen oman alueensa kehittämiseen sekä alueen toimijoiden kansainvälistyminen. Viisikko kuvaa strategian nimessä toiminta-alueemme kuntien lukumäärää ja virtaa-sanalla viitataan alueen aktiiviseen kehittämiseen ja tekemisen meininkiin mutta myös lukuisiin uomiin, joista kasvaa siten suurempia virtoja ja lopuksi jokia. Uuteen strategiaamme pääsee tutustumaan paremmin verkkosivuillamme.

Kädessäsi olevaan julkaisuun on kerätty rahoituskauden 2014-2022 paikallisen kehittämisen helmiä. Nautinnollisia hetkiä näiden upeiden hankkeiden ja tarinoiden parissa!

Ihmisten kokoisille ideoille!

Leader-ryhmän rooli maaseudun kehittäjänä on tärkeä. Hallituksen jäsenten paikallistuntemus tukee paikallisen kehittämissuhteiden toteuttamista. Tietoa pystytään alueellisesti hyödyntämään hyvin, kun edustajia on jokaisesta toiminta-alueen kunnasta.

Kuluneen ohjelmakauden aikana on onnistuttu kehittämissuhteissa jokaisella sektorilla. Ohjelmakaudelle asetetut tavoitteet on saavutettu suunnitellusti. Leader-rahoituksen tarpeellisuus on näkynyt hallituksen työssä hakijoiden aktiivisuutena ja hyvinä rahoitushakemuksina. Hankkeiden hakijat ovat saaneet henkilöstöltä ammattitaitoista ja yksityiskohtaista neuvontaa, mikä on mahdollistanut myös hallituksen jouhevan työskentelyn. Leader Suupohjan hallituksen työskentely on ollut hyvin keskustelevaa ja rakentavaa pohdintaa on käyty hankkeiden merkityksestä alueen kehittämiseksi.

Uusi ohjelmakausi 2023-2027 on jatkumo onnistuneelle maaseudun kehittämistyölle. Uuden kauden rahoitusvälineistä maatalouden kokeilutuki on mielenkiintoinen uusi tulokas kehittämistyöhön. Yritystukiin kohdistuvat muutokset tosin hieman mietityttävät. Uudenlaiset yritystuet löytävät tarvitsijansa toivottavasti yhtä sujuvasti kuin kuluneellakin ohjelmakaudella.

Omasta puolestani haluan kiittää kaikkia, joiden kanssa olen saanut olla kehittämässä alueen tulevaisuutta. On ollut hieno toimia ja oppia asioita omasta kotiseudusta sekä päätöksenteosta Leader Suupohjan hallituksessa.

Suupohjan Kehittämisyhdistys ry:n puheenjohtaja

Aki Ollikkala

MITÄ ON LEADER?

Leader-ryhmät ovat paikallisia kehittämissyhistyksiä, joita koko Suomesta on kuluneella ohjelmakaudella löytynyt 54. Leader-ryhmät myöntävät EU-osarahoitteista Leader-tukea erilaisiin hankkeisiin ja sekä yritystukiin.

Suupohjan Kehittämissyhistys ry eli Leader Suupohja on perustettu maaseudun kehittäjäorganisaatioksi vuonna 1996. Toiminta-alueeseemme kuuluvat **Isojoen, Karijoen ja Teuvan** kunnat sekä **Kauhajoen** ja **Kurikan** kaupungit lukuun ottamatta Jalasjärven aluetta. Yhdistyksellä on oma hallitus, joka päättää rahoitettavista hankkeista ja yritystuista.

Leader Suupohjan toimintaa ohjaavat seuraavat arvot: paikallisuus, asiakaslähtöisyys, elinvoimaisuus, avoimuus ja aktiivisuus. Paikallisuus tarkoittaa, että olemme toimija, joka kehittää aluetta ruohonjuuritasolta lähtien ja toimii "aidosti lähellä asiakasta". Asiakaslähtöisyys tarkoittaa yhdistyksessä sitä, että pyrimme toiminnassamme huomioimaan jokaisen asiakkaan yksilölliset tarpeet, palvelumme ovat monipuolisia ja toimimme joustavasti sekä tasa-arvoisesti. Alueen elinvoimaisuus on tärkeää, ja pyrimme toimintamme kautta vahvistamaan alueen hyvinvointia ja elinkeinotoimintaa. Toimimalla avoimesti vahvistamme asiakkaiden ja muiden sidosryhmien luottamusta meihin. Yhdistyksen vahvuutena on työntekijöiden, hallituksen ja muiden luottamushenkilöiden sitoutuneisuus tekemäänsä työhön.

Jokainen voi ottaa yhteyttä

Jokainen, joka haluaa kehittää omaa elinympäristöään, voi olla yhteydessä Leader-ryhmään. Oli kyseessä sitten harastusmahdollisuuksien parantaminen tai elinkeinojen kehittäminen, me autamme paikallisia asukkaita ja toimijoita eteenpäin kehittämissideoiden kanssa.

neuvontaa

rahoitusta

toimintaa

Leader-toiminnalla on suuri merkitys tälle alueelle. Se on paljon suurempi kuin tukien muodossa jaetut euromäärät. Leader-toiminta ja -rahoitus innostaa maaseudun asukkaita toimimaan itse oman asuinpaikkansa hyväksi ja näin he itse lisäävät omaa viihtyvyyttään, saatavilla olevia palveluita sekä maaseudun vetovoimaa. Sen lisäksi yhdistyksille myönnettävän Leader-rahoituksen liittyä melkein aina kökkätyötä, jota siis tehdään vapaaehtoisvoimin. Tämä osaltaan lisää yhteenkuuluvuutta ja ihmisten hyvinvointia.

Leaderin merkitys alueen elinkeinotoiminnalle on merkittävä. Rahoituksella on tuettu yritystoiminnan aloittamista sekä jo olemassa olevien yritysten kasvua, kehittymistä ja kansainvälistymistä. Yritystukien saamiseksi yritysten tulee laatia liiketoimintasuunnitelma, jonka laatiminen pakottaa yritykset miettimään omaa liiketoimintaansa monelta eri kannalta. Nämä yhdessä vaikuttavat siihen, että yritykset saavuttavat tavoitteensa paremmin ja niiden liikevaihto ja tulos kasvavat sekä syntyy uusia työpaikkoja. Monesti Leader-rahoitus mahdollistaa myös hankkeiden muun rahoituksen kasaan saamisen, joten ilman rahoitusta hankkeet jäisivät kokonaan tekemättä tai ne tehtäisiin huomattavasti pienempinä. Rahoitus lisää myös hankkeilla syntyvien palveluiden ja tuotteiden laatua.

Meille elinkeinohenkilöille Leader-rahoitus on erittäin tärkeä työkalu omassa työkalupakissa. Vuosien saatossa olemme saaneet olla mukana synnyttämässä useita yleishyödyllisiä hankkeita, jotka ovat hyödyntäneet koko alueen elinkeinoelämää, ja ennen kaikkea olemme saaneet olla mukana satojen yrityshankkeiden käynnistämässä. Leader-rahoituksen merkitys pienille mikro- ja pk-yrityksille on suuri, sillä se on ollut mahdollistamassa monen yrityksen toiminnan käynnistymistä ja kehittymistä. Yhteistyö Suupohjan Kehittämissyhistyksen henkilökunnan kanssa on helppoa ja innostavaa. Heiltä saa nopeasti vastauksia, ohjeita ja kannustusta asioiden eteenpäin viemiseksi. On hienoa saada olla viemässä yhdessä teidän kanssanne aluetta eteenpäin!

Odotukset uudelle ohjelmakaudelle 2023-2027 ovatkin korkealla - missähän kaikessa saamme olla mukana!

Alueen elinkeinohenkilöiden puolesta

Carita Latikka,
Elinkeinoasiamies /Kauhajoen kaupunki

ALMAFYSIO: HYVINVOINTIKESKUS

Investoinnin budjetti 67 660,41 € - Leader-tuki 20 % 13.532,08 €

Almafysio on **Anniina Pajalan** perustama hyvinvointikeskus Isojoella. Sille on myönnetty vuonna 2020 yrityksen investointituki, jonka avulla yritys hankki toimitilat Isojoen keskustasta, remontoivat toimitilat sopiviksi ja hankki välineitä yrityksen toimintaan.

Uusissa tiloissaan Almafysio tarjoaa monipuolisesti liikunta- ja hyvinvointipalveluita kuten fysioterapiaa, hierontaa, kinesioteippausta ja liikuntaryhmiä kaikenikäisille asiakkaille. Palveluita pyritään räätälöimään kysynnän mukaan. Remontoinnin jälkeen tiloihin hankittiin esimerkiksi spinning-pyöriä ja muita liikuntavälineitä. Yritys vuokraa myös fatbike-pyöriä, joilla voi lähteä tutustumaan esimerkiksi **Lauhanvuoren GeoBike-reitteihin**.

Investointihankkeella toteutettiin viihtyisät ja toimivat tilat Isojoen keskustaan.

VOIHAN VUOHI OY: 100% VUOHENMAITOJÄÄTELÖ

Kokeilutuen budjetti 10.000,00 € - Leader-tuki 100 % 10.000,00 €

Kurikan Lohiluomalla toimiva Voihan Vuohi Oy valmistaa juustoja ja jäätelöä kotimaisesta vuohenmaidosta. Yritystoimintaa luotsaa **Shalan Namiq**, joka on perustanut yrityksen yhdessä sisarensa **Shirinin** kanssa.

Voihan Vuohen toimintaa on kehitetty yrityksen alkutaipaleella perustamistuella ja vuonna 2021 kokeilurahalla. Kokeilurahalla yritys selvitti, voisiko liiketoiminnan kasvua vauhdittaa ravintorikkaalla, gluteenittomalla ja lehmänmaitoallergikoillekin soveltuvalla kevyemmällä kokonaan vuohenmaitopohjaisella jäätelöllä. Kokeilussa huomioitiin asiakaslähtöisyys, tuotteen kysynnän kartoittaminen ja jäätelöpikareiden kehitystyö. Lisäksi kokeilurahalla hankittiin maistatukseen tarkoitettuja välineitä ja asiantuntijapalveluita tuote-esittelyihin.

Voihan vuohen maistuvia tuotteita, joita on nykyään tarjolla myös koirille tuotemerkillä **Voihan kuono!**, löytää muun muassa K- ja S-ryhmien kaupoista ympäri Suomen.

Perustamistukea yritys hyödynsi mm. asiantuntijapalveluiden hankintaan 100 % vuohenmaitojäätelön tuotekehitystä ja lanseerausta varten.

**VOIHAN
VUOHI!**

LC LOGISTICS CENTER OY: KASVUA JULKISTEN TILOJEN SISUSTAMISESTA -YRITYSRYHMÄHANKE

Yritysr ryhmän kehittämishankkeen budjetti (Suupohjan osuus) 50.724,70 € - Leader-tuki 75 % 38.043,50 €

Kotimaassa suunniteltu ja valmistettu, mutta mistä lisää myyntiä? Tähän haasteeseen tarttuivat Aula5 yritysryhmähankkeessa Annala Lapualta, Maseri Kurikasta, Lautupaneeli by Rotola-Pukkila Kauhajoelta, Soft-Kaluste Ilmajoelta ja Suomen Käsiyön Ystävät Ulvilasta.

Meillä elää edelleen vahvana tiettyjen alojen käsiyötaito. Tällä taidolla valmistetaan niin koti- kuin julkitilakohteisiin laadukkaita sisustuselementtejä aina ryijyistä sohviin. Se on jotakin todella uniikkia, jota ei kuitenkaan aina tunnisteta tai osata arvostaa.

- Meillä oli halu yhdessä nostaa osaamistamme ja tuotteitamme esille, joten haimme hankerahoitusta yhteisponnistukselle, jossa kärkenä on ollut kertoa suunnittelijoilla että olemme olemassa ja mitä kaikkea meidän kautta voi saada projekteihin, kertoo **Hanna-Maria Kortesoja** Annalasta. Yritys on ainoa suomalaisen verhoilukankaita valmistava yritys.

- Nyt kun vuoden päivät ollaan kohta tehty yhdessä markkinointihommia, voin sanoa että tuloksilla mitattuna tämä on historiamme aikana varmaankin paras yhteistyöhanke, **Mikko Rotola-Pukkila** paneelituotteita valmistavasta Lautupaneelistä kertoo. Lautupaneelin rimatuotteet ovat saaneet projektin aikana kaivattua näkyvyyttä suunnittelijakentällä.

- Suunnittelijat osaavat nyt kysyä meiltä tuotteita ja olemme saaneet aivan oikeasti näkyvyyttä.

Jo alkumetreillä projekti sai markkinointinimekseen Aula 5 ja ulkoisen toimijan tekemän brändi-ilmeen. Sen jälkeen pakettia lähti pyörittämään viestinnän ammattilainen ja sisustusarkkitehti **Miia Lenkkeri-Tamminen**, joka on osannut puhua markkinointiviesteissään ja suunnittelijatapaamisissa oikeaa kieltä suunnittelijoiden kanssa.

- Suunnittelijat ovat olleet oikeasti ihmeissään, saako kotimaasta oikeasti tällaisia tuotteita ja vielä nopealla toimitusajal-

la. Kun kalustetoimitukset muualta maailmasta voivat ottaa kolmekin kuukautta, kotimaasta sohvan saa neljässä viikossa. Maailman sekava tilanne pandemian ja sodan vuoksi on ollut omiaan myös venyttämään kansainvälisiä toimituksia, mutta Aula 5:n yritysten toimitusajat ovat edelleen yhtä nopeita. Se on todellinen kilpailuvaltti, kertoo **Miia Lenkkeri-Tamminen**.

- Sekin on meille kilpailuetu että nopealla toimitusajalla voimme toimittaa myös uniikkeja projektiin räätälöityjä tuotteita, kertoo **Jani Yli-Karjanmaa** Soft-Kalusteelta.

- Aula 5 lähettää kuukausittain suunnittelijoille uutiskirjeen, ja se näkyvyys on ollut tärkeää. Voi olla ettei suunnittelija kohtaisi muuten kuukausittain uniikkeja tuotteitamme missään, kertoo **Maija Tuomi** Suomen Käsiyön Ystäviltä.

Aula 5:n ansiosta yritykset ovat olleet mukana muun muassa Asuntomessuilla ja Habitaressa. Ilman yhteistä projektia ei tällaista näkyvyyttä olisi saatu. Yksi hankkeen tärkeimmistä opeista on ollut, että yhdessä tekemällä saa paljon enemmän näkyvyyttä aikaan kuin jos jokainen markkinoisi vain omia tuotteitaan.

- Tuotteemme kun lyödään yhteen, olemme paljon mielenkiintoisempi kokonaisuus kuin olisimme yrityksinä yksin, toteaa Maserin toimitusjohtaja **Sami Isohella**. Heille on ollut tärkeää että koronan hiljentämän tapahtumateollisuuden tauon aikana hankkeen kautta saatiin näkyvyyttä mittatilauskalustamiselle.

Leader Suupohjan, Leader Liiverin, Leader Aisaparin ja Leader Karhuseudun rahoittama Kasvua julkisten tilojen sisustamisesta-hanke päättyi vuoden 2022 lopussa. Haaveissa on, että yhteistyötä voidaan jatkaa jollakin tavalla myös sen jälkeen. Jo nyt osa yrityksistä on yhteistyössä Aula 5 show- roomilla Hel-singin Runeberginkadulla.

L Aidun Hereford Oy: LEIKKAAMOINVESTOINNIN SELVITYS

Toteutettavuustutkimuksen budjetti 11.900,00 € - Leader-tuki 40 % 4.760,00 €

Laidun Herefordin monipäinen karja kiinnittää kesäaikaan valtatie 67:lla ohiajajien huomion. Lehmät laiduntavat maalaismaisemassa Teuvan ja Kauhajoen rajalla Äystöllä sekä Teuvan Perälän kylässä. Pelkästään katseltavaksi lehmiä ei kasvateta. Teuvalaisyritys myy tuottamaansa pihvikarjan lihaa mm. suoramyynninä, oman verkkokaupan kautta ja **Minitoreilta**. Laidun Herefordin lihaa löytyy myös ravintoloiden ruokalistoilta ympäri Suomea.

Jotta yritys voisi tarjota entistä laajemmin palveluitaan B2B-markkinoilla, oli omaan lihaleikkaamoon panostaminen seuraava luonnollinen askel. Leikkaamo mahdollistaa omien lihatuotteiden jalostamisen pidemmälle ja parempilaatuisiksi sekä rahtileikkuupalvelun tarjoamisen muille. Ennen investointipäätöksen tekoa Laidun Hereford haki Leader Suupohjasta investoinnin toteutettavuustutkimushankkeen, jolla selvitettiin investoinnin kustannuksia ja tehtiin alustavia tilasuunnitelmia.

Foodwest Oy tuotti selvityksen lihanleikkaamon työnkulku-, prosessi- ja tilatarvesuunnittelusta sekä tuotannossa tarvittavista koneista ja laitteista. Samalla selvitettiin elintarviketurvallisuuteen liittyvät dokumentointivaatimukset ja siihen liittyvät investointitarpeet. Selvityksen perusteella tehtiin investointipäätös lihanleikkaamon rakentamiseksi, ja sitä käytettiin myös investointitukihakemuksen kustannusten perustana.

Minitoreja löytyy eripuolilta maakuntaa.

HAKOLA HUONEKALU OY: HAKOLAN UUSI TOIMINTAKONSEPTTI

Perustamistuen budjetti 33.500,00 € - Leader-tuki 100 % 33.500,00 €

Hakolan vuosien 2016-2017 aikana toteuttama hanke **Hakolan uusi toimintakonseptti** palkittiin Maaseutugaalassa syyskuussa 2022 ohjelmakauden 2014-2020 vaikuttavimmaksi hankkeeksi kilpailusarjassa maaseudun elinkeinot, työllisyys ja yrittäjyys.

Vuonna 2016 haastavan tilanteen edessä ollut perinteikäs huonekaluyritys lähti rohkeasti muuttamaan toimintaansa asiantuntijoiden avustuksella. Yritykselle luotiin kokonaan uusi toimintakonseptti, joka tarkoitti uuden jakelukanavan eli oman verkkokaupan perustamista. Tämä edellytti myös tuotannon mukauttamista vastaamaan verkkokaupan vaatimuksia. Huonekaluja alettiin tuottaa puolivalmisteina, joista saatiin nopeasti valmistettua asiakkaiden toiveiden mukaisia tuotteita. Myös tuotteiden muotoiluun panostettiin uudella tavalla.

Tehtyjen toimien myötä yrityksen toiminta lähti nousukiitoon ja kannattavuus parantui. Hakolan tuotteet valmistetaan edelleen Jurvassa. Helsingissä toimii yrityksen kokemuksellinen uuden ajan lifestylemyymälä ja Hakola Shop löytyy myös Oulusta.

Leader Suupohja on kulkenut Hakolan matkassa myös investoinneissa. Yritykselle on myönnetty yrityksen investointituki viimeisimpänä puuntyöstökoneiden hankintaan (v. 2021) sekä leikkuujärjestelmäinvestointiin (v. 2018).

hakola

Valtakunnallisen hankekilpailun maaseudun elinkeinot, työllisyys ja yrittäjyys -kategorian voittaja Hakola Huonekalu Oy palkittiin Maaseutugaalassa Kurikassa syksyllä 2022.

KONE HEIKKILÄ: KIERRÄTYSMATERIAALIN MURSKAUS- JA LAJITTELUKESKUKSEN TEKO JA KONEIDEN HANKINTA

Investoinnin budjetti 217.100,00 € - Leader-tuki 20 % 43.420,00 €

Karijoen Myrkyssä on vuodesta 1995 alkaen toiminut maanrakennusyritys Kone Heikkilä. Kone Heikkilä palveluihin kuuluu mm. murskeen myynti, kaivinkonetyöt, kuljetuspalvelut ja kierrätysmurskaus. Palveluita pystytään tarpeen vaatiessa tarjoamaan kunta- ja maakuntarajojen yli.

Vallitseva maailmantilanne ohjaa meitä ottamaan askeleita kohti vihreämpää elämää. Myös Kone Heikkilä on tarttunut tähän megatrendiin. Leader-investointituella yritys hankki Arjes-kierrätysmurskaimen, jolla voidaan erotella materiaalit toisistaan eri kohteissa. Investoinnin myötä muun muassa betoni- ja rakennusjätteiden sekä kattilatuhkien lajittelu on helpompaa ja niiden uudelleen käyttäminen maanparannukseen ja esimerkiksi metsänlannoitukseen helpottuu. Lisäksi koneella on mahdollisuus murskata kierrätyspuuta ja -muovia tai vaikkapa kaupan jätteitä.

"Kompakti koko helpottaa murskaimen nopeaa siirtämistä niin kohteissa kuin kohteiden välillä. Tärkeä ominaisuus on myös raportoinnin helppous, ja asiakas saa halutessaan tarkat tiedot murskauksen määrästä omaa käyttöään varten.

Kaiken kaikkiaan investointi Arjes-murskaimeen oli meille tietysti iso sijoitus, mutta jo nyt se on osoittautunut onnistuneeksi ratkaisuksi ja uuden kierrätyskentän käyttöönoton myötä murskaimen merkitys vain korostuu", kertoo yrityksen toimitusjohtaja **Marko Heikkilä**.

Yritykselle valmistuu investointituella myös uusi hehtaarin kokoinen oma kierrätyskenttä, joka tehostaa ja monipuolistaa toimintaa entisestään. Kentälle saa tuoda murskattavaksi puuta ja betonia murskattavaksi. Sieltä ne päätyvät varastointiin ja hyötykäyttöön.

Maanrakennusyritys Kone Heikkilän investoima kierrätyskenttä ja murskain tehostavat yrityksen toimintaa.

SUUPOHJAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ VUOKSI: UUSIUTUVAT ENERGIAT KÄYTTÖÖN

Kehittämisen budjetti 73.069,43 € - Leader-tuki 80 % 58.455,55 €

Kasvihuonepäästöistä, fossiilisista polttoaineista ja ilmastomuutoksesta puhumisesta on noussut osaksi arkikeskusteluja. Ilmastomuutoksen ehkäisy uusiutuvien energialähteiden käytöllä ja bioenergian hyödyntämisellä on kasvattanut merkitystään.

Vuonna 2020 Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi tarttui uusiutuvan energian käyttöön liittyviin kehittämistöimiin. Kehittämishankkeen tarkoituksena oli parantaa uusiutuvan energian käyttöä ja markkinoida sen mahdollisuuksia niin kotitalouksille kuin yrityksillekin. Energian hinnan nousun myötä taloudellisia ongelmia syntyi niin yrityksille kuin kotitalouksillekin. Asiantuntevalle neuvonnalle oli tarve.

Hankepäällikkönä toiminut **Pekka Soini** auttoi asiakkaina olevia kotitalouksia ja yrityksiä selvittämään, mikä vähähiilinen energiamuoto voisi olla heidän käyttöönsä sopivin. Prosessiin kuului tarpeen ja palveluntarjoajien kartoitus sekä tuki- ja maksatushakemuksissa avustaminen.

"Energiantuottoratkaisuja on useita ja niistä löytyy verkosta paljon tietoa. Kuitenkin jokaisen talouden tarve on yksilöllinen ja etenkin ikäihmiset kaipaavat ratkaisun tekoon apua. Kiitosta on tullut siitä, että työllä on mahdollistettu pienemmät asumiskustannukset kotitalouksille, ja tehty yritysten toiminnasta tuottavampaa.", kertoo Soini.

Uusiutuvat energiat käyttöön -hanke on saanut jatkoa **Kestävä**

ja energinen tulevaisuus -hankkeesta, jonka kohderyhmänä ovat yritykset ja erityisesti ne, joiden hiilijalanjalan pienentäminen.

Kauhajoen seurakunta päätyi neuvonnan ansiosta hankkimaan seurakuntakeskuksen katolle sekä leirikeskus Majaniemeen aurinkopaneelit.

NUMMIKOSKEN KYLÄSEURA RY: NUMMIKOSKEN KYLÄTALO

Investoinnin budjetti 66.719,22 € - Leader-tuki 65 % 43.367,49 €

Nummikosken kylän Facebook-sivut pursuavat talkoohenkeä ylistäviä päivityksiä. Nummikoksen kylässä sijaitseva kylätalo on kyläläisille arvokas rakennus. Sen arvokkuudesta kertoo 2016 vuonna tehty kiinteistökauppa Kauhajoen kaupungin kanssa. Sen myötä kylän entinen koulu sai uuden elämän.

Rakennuksen käyttökulut huolettivat alusta asti. Rakennus on suuri ja peruslämpöä on pidettävä jatkuvasti yllä. Rakennus

lämpeni aiemmin öljyllä, mutta investointihankkeen myötä se vaihtui energiatehokkaaseen ja ympäristöystävälliseen maalämpöön. Kylätalon katolle asennettiin myös aurinkopaneelit energiaa tuottamaan. Pelkästään energiamuotojen päivityksellä ei talon lämmitysratkaisuja ratkottu, vaan osittain lahonnut ulkolaudoitus vaihdettiin vanhojen ulko-ovien lisäksi.

Näillä muutoksilla kylätalon käyttöastetta pystyttiin lisäämään ja sen vuokrahinta pitämään käyttäjille edullisena.

KROPPANI OY: HUR SMARTTOUCH ÄLYKUNTOSALI

Investoinnin budjetti 80.205,00 € - Leader-tuki 20 % 16.041,00 €

Voimaharjoittelu tuo mukanaan lukuisia terveysvaikutuksia, parantaa tasapainoa ja tekee liikkumisesta varmempaa. Viime aikoina äly on tullut myös kuntosalilaitteisiin. Se takaa lihaskuntoharjoittelun turvallisuuden myös ikäihmisille ja kuntoutujille.

Kurikassa kuntokeskus Kroppanilla on päässyt treenaamaan älykuntosalilla vuodesta 2019 lähtien, kun Leader Suupohja myönsi yritykselle investointirahoituksen älykkäällä järjestelmällä varusteltujen kuntosalilaitteiden hankintaan.

"Asiakkaalle tehdään oma ohjelma. Hän saa RIF-rannekkeen, jota hän näyttää lukijalle mennessään kuntosalilaitteen luo. Laite tunnistaa käyttäjän ja säätää esimerkiksi penkin asennon, asettaa vastuksen sopivaksi ja laskee toistot", selvittää Kroppanin yrittäjä **Pasi Haapoja**.

Alkusysäys investoinnille oli Kurikan kaupungin päätös myöntää palveluseleitä yli 65-vuotiaiden voimaharjoitteluun. Kroppanilla onkin näkynyt senioreiden innostus lihaskuntoharjoitteluun.

"Viime aikoina on puhuttu positiivisesti lihaskuntoharjoittelun merkityksestä, mikä on varmasti osaltaan innostanut ihmisiä kuntosaleille.

Älykuntosalin suuri etu on se, että harjoittelun voi aloittaa yksilöllisesti ja turvallisesti. Älykuntosalilla ei myöskään kuulu kolinaa, sillä vastus muodostuu paineilmalla", kertoo Haapoja.

Kroppanin yrittäjä Pasi Haapoja kannustaa kaikenikäisiä liikkumaan. Kroppanin sali on hyvin varusteltu älysalilla.

VAUHTIA VALOKUITURAKENTAMISEN SUUNNITTELUUN JA TOTEUTUKSEEN

Hankkeen budjetti 279.000,00 € - Rahoittaja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien tavoitteena on ollut saada valokuitu mahdollisimman monen eteläpohjalaisen yrityksen ja asukkaalle. Koko Etelä-Pohjanmaan laajuinen **Vauhtia valokuituun**-hanke tarjosi tukea valokuituverkkojen suunnitteluun ja toteutukseen maakunnassa.

Hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun saakka ja rahoituksen sille on myönnetty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Hankkeella halutaan tavoittaa erityisesti ne alueet, joilla valokuituverkon kattavuus on huono. Sen tavoitteena on lisätä asukkaiden ja yritysten tietoisuutta valokuituverkon eduista ja kartoittaa alueet, joissa on edellytykset valokuituverkon rakentamiselle sekä edesauttaa valokuituverkkojen rakentamishankkeiden syntymistä, ja niille sopivan rahoituksen löytymistä. Hankkeessa on järjestetty aktiivisesti infotilaisuuksia kylillä ja tarjottu neuvontaa sekä tukea hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen valokui-

tuinvestoinnista kiinnostuneille.

Leader Suupohjan, Leader Liiverin ja Isonkyrön alueilla hankkeen tietoverkkoasiantuntijana on toiminut **Mikko Ojainväli**.

– Kotitalouksilla ja yrityksillä on tarve nopeaan, laadukkaaseen sekä lu-

tettavaan tietoliikenneyhteyteen, kun sähköisten palvelujen määrä verkossa lisääntyy. Lisäksi monipaikkaisen asuminen ja alueen vetovoimaisuuden kannalta on tärkeää, että myös Etelä-Pohjanmaan valokuituverkon tilannetta saataisiin parannettua, kertoo Ojainväli.

Valokuitu on perustellusti paras! Vauhtia valokuituun -hanketta luotsaa Leader Suupohjan ja Leader Liiverin alueella Mikko Ojainväli.

KURIKAN KAUPUNKI: KUITUVERKOT YRITYKSIIN -ESISELVITYSHANKE

Esiselvityshankkeen budjetti (Suupohjan osuus) 18.720,00 € - Leader-tuki 90 % 16.848,00 €

Etelä-Pohjanmaalla laajakaistaliittymien saatavuus on merkittävästi alle maan keskiarvon (EP 45 % kotitalouksista, maan keskiarvo 71 %, v. 2021). Laajakaistaverkkoja toteutetaan muun muassa valokuidulla, joka mahdollistaa varmatoimisen ja nopean tiedonsiirron myös tulevaisuudessa. Leader-ryhmät ovat tukeneet sekä ns. kyläverkkojen rakentamista että valokuituun liittyviä aktivointi- ja tiedotustoimia.

Kurikan kaupunki haluaa suunnitelmallisesti laajentaa taajamien sekä maaseudun nopeita tietoliikenneyhteyksiä ja siten kehittää digitaalisuutta. Kaupunki halusi tehdä selvityksen, jonka tuloksia se voisi käyttää kuituverkkorakentamisessa tehtävien päätösten tukena.

Kuituverkot yrityksiin -esiselvityshankkeessa kartoitettiin Kurikan kaupungin alueella (Jalasjärvi, Jurva ja Kanta-Kurikka) valokuituverkon kattavuus sekä selvitettiin kyseisellä alueella yritysten ja maatilayritysten valokuitutarve. Hankkeen kyläilloissa ja yrittäjätapahtumissa tiedotettiin kylien asukkaita, yrittäjiä ja maatilayrittäjiä valokuidun hyödyistä ja mahdollisuuksista.

Valokuituyhteyksien tarvekyselyn tuloksista ja infotilaisuuksien annista kootun kuituverkkoselvityksen avulla pyrittiin edistämään tietoliikenneyhteyksien rakentamista yrityksille ja maatilayrityksille koko Kurikan alueella. Siitä on hyötyä Kurikan kaupungin lisäksi myös kuituverkkoa rakennuttaville ja internet-palveluja tarjoaville operaattoreille.

Hanke oli alueiden välinen hanke Leader Suupohjan ja Leader Liiverin kesken, sillä Jalasjärven alue kuuluu Leader Liiverin toiminta-alueeseen.

Yrittäjien aamupalatilaisuus kahvila Aamuvuorossa.

Y-tiimin kokous Jalasjärvi-talolla, aiheena valokuituasiat. Tiimi koostuu koko Kurikan yrittäjäjärjestöjen edustajista.

SUUPOHJAN SEUTUVERKKO OY: TEHOKAS TIETOLIENNE SUUPOHJAN KYLIIN

Investoinnin budjetti 139.000,00 € - Leader-tuki 60 % 83.400,00 €

Valokuituverkkoa alueellamme on kehitetty muun muassa Suupohjan Seutuverkko Oy:n (Sunet) voimin. Vuonna 2017 Sunet Oy toteutti Leader-rahoitteen ky-läverkkohankkeen Kauhajoen Lustilassa, Teuvan Perälässä ja Karijoen Myrkyssä. Hankkeen ansiosta 55 haja-asutusalueen kiinteistöä sai avoimen kuituliittymän. Joukkoon mahtui myös maataloja ja yrityksiä. Kuituverkko mahdollisti niille huippupean laajakaistan, älytelevisio-palvelut sekä monipuoliset valvonta-, tallennus- ja varmistuspalvelut. Se mahdollisti sujuvamman etätöskentelyn sekä loi yrityksille uusia mahdollisuuksia kehittää palveluitaan.

Työt toteutettiin yhteistyössä Länsi-Suomen Verkkopalvelut Oy:n (maanrakennusurakointi) ja Netweld Oy:n (hitsausurakointi) kanssa. Valokuituverkon rakennustyöt suoritettiin sita, että myös niiden kotitalouksien ja yritysten, jotka eivät yhteisrakentamiseen osallistuneet, on ollut myöhemmin mahdollisuus liittyä hankkeen avulla rakennettuun runkoverkkoon.

Aatu Sampala toimii Sunet Oy:n toimitusjohtajana.

LÄNSI-SUOMEN VERKKOPALVELUT OY: UUSIEN TEKNOLOGIOIDEN IMPLEMENTOINTI SUOMEEN

Investoinnin budjetti 407.080,00 € - Leader-tuki 20 % 81.416,00 €

Länsi-Suomen Verkkopalvelut Oy on kauhajokinen yritys, joka tarjoaa laajakaistaverkkojen huolto- ja rakentamispalveluita sekä kustannustehokkaita ratkaisuja sähköverkkojen rakentamiseen. Yrityksen palveluihin kuuluvat omalla kalustolla suoritettavat maanrakennustyöt, kaapelipuhallukset ja -kartoitukset sekä valokuitutyöt. Valokuiturakentamisessa Suupohjan alueella yritys tekee tiivistä yhteistyötä Suupohjan Seutuverkko Oy:n kanssa.

Vuonna 2017 yritykselle myönnettiin investointituki, jolla mahdollistettiin uusien teknologioiden hyödyntäminen yrityksen palveluissa.

”Erilaiset työskentelytavat, muun muassa kaivamattomat ”no-dig”-menetelmät yleistyivät tuohon aikaan kaapeloinnissa ja meille tuli tarve investoinneille, jotta saatoimme pysyä kehityksessä mukana”, kertoo yrittäjä **Toni Eeva**.

Investointituen avulla yritys hankki kalustoa, jolla pystyi toteuttamaan muun muassa teiden ja pihojen alituksia sekä kaapeleiden asennuksia olemassa oleviin putkituksiin. Samalla urakoiden aikataulut parantui ja asiakkaille pystyttiin tarjoamaan kokonaisvaltaisempaa palvelua. Tyytyväiset asiakkaat ovatkin taanneet yrityksen jatkuvan kasvun.

SUUPOHJAN KEHITTÄMISYHDISTYS RY: SUUPOHJAN HELMET

Kehittämisen budjetti 59.000,00 € - Leader-tuki 80 % 47.200,00 €

Kehittämishankkeella koottiin yhteen Suupohjan alueen helmet

”Kylät, metsät, sinä ja suo. Tule lähemmäs, tule luo!” Näin **Visit Suupohja -verkkosivusto** houkuttelee kävijää kurkistamaan Kurikan, Kauhajoen, Teuvan, Isojoen ja Karijoen matkailullisiin helmiin. Kattava matkailusivusto toteutettiin Leader Suupohjan Suupohjan Helmet -kehittämishankkeessa vuosina 2020–2021.

Matkailun näkökulmasta Suupohjan alue oli pitkään heikosti tunnettua, mutta yhteisen matkailullisen sivuston, lähi- ja luontoliikuntabuumin sekä Lauhanvuori-Hämeen kangas Geoparkin myötä asia on muuttunut. Yhä useampi retkeilijä löytää tiensä Suupohjan monipuolisiin kohteisiin.

Visit Suupohja toimii seudullisen matkailun ja markkinoinnin kärkenä. Kattavalle verkkosivustolle on koottu alueen matkailupalveluista sekä upeista luonto- ja kulttuurikohteista nykymatkailijan ja -retkeilijän vaatimuksiin vastaavaa sisältöä. Kohteet on tuotu esiin niin tekstejä, kuvia, videoita kuin ääniraitojakin hyödyntäen. Tavoitteena on, että alueen asukas, lähempää tai kauempaa tuleva matkailija löytää helposti alueen käyntikohteet ja niiden palvelutason, majoitus-, ravintola- ja aktiviteettipalvelut sekä tapahtumat ja muun matkailuinfon. Suupohjan helmien löytämiseksi on tehty aktiivista yhteistyötä alueen kuntien, yhdistysten ja seurojen sekä asiasta kiinnostuneiden yksityishenkilöiden kanssa ja sivuston kehittäminen yhteistyössä jatkuu edelleen.

Alueemme on kaunis ja mahtava kokonaisuus, josta löytyy varmasti jokaiselle jotakin. Haluatko kokea kaksi kaunista kansallispuistoa samalla reissulla? Kuunnella musiikkityylejä laidasta laitaan? Käydä lämminhenkisissä kylätapahtumissa? Kokea historiallisesti merkittäviä nähtävyyksiä? Nähdä mahtavaa ITE-taidetta? Tervetuloa Suupohjaan!

Hankkeen aikana tehtiin yhteistyötä eri tahojen kanssa. Kauhajoen opiston media-alan opiskelijat piirsivät luontoaiheisia sarjakuvia.

Isojoen, Karijoen, Kauhajoen, Kurikan ja Teuvan matkailulliset helmet on koottu Visit Suupohja -matkailusivustolle. Sivusto on tuotettu Leader Suupohjan Suupohjan Helmet -hankkeessa.

LEADER SUUPOHJA OLI MUKANA TUKEMASSA LAUHANVUORI-HÄMEENKANGAS GEOPARKIN SYNTYMISTÄ

Suomessa on yhteensä neljä UNESCON Geopark -statuksen saanutta aluetta. Lauhanvuoren-Hämeenkaan alue oli toinen, jolle kyseinen status Suomessa myönnettiin kesällä 2021. Status voidaan myöntää geologisesti ainutlaatuiselle alueelle. Ainutlaatuisuus tarkoittaa, että alueella on kansainvälisesti arvokkaita kallio- tai maaperän rakenteita ja muodostumia. Kaikilla Geoparkeilla on oma geologinen teemansa. Lauhanvuori – Hämeenkanngas UNESCO Global Geoparkilla se on kehitys muinaisesta vuoristoseudusta laakeaksi suomaaksi.

Alueen matka Geoparkiksi on ollut monivaiheinen ja pitkä. Geopark-alueen kohteiden infrastruktuuria ja palveluita on kehitetty myös useamman Leader-hankkeen voimin. Leader Suupohja on ollut mukana rahoittamassa kahta Metsähallituksen hakemaa matkailuinfran kehittäminen: 1) **Lauhanvuoren Geopark-projektialueen matkailuinfran kehittäminen** sekä 2) **Katikankanjonin, Kauhanevan ja Susiluolan Geopark-projektialueen matkailuinfran kehittäminen**.

Lauhavuorelle kohdistuneessa hankkeessa parannettiin alueen geo- ja luontokohteiden saavutettavuutta ja retkeilypalveluja. **Lauhanlaelle ja Spitaalijärvelle** tehtiin uusia rakenteita ohjaamaan kulkemista. Palaneen kämpän tilalle rakennettiin parilaavu nuotiopaikkoineen, ja Lauhan kämpän alueen sauna, varasto ja hevostalli muokattiin varaustupakäyttöön. **Kärkikeitaan kämpästä** rakennettiin autiotupa, Spitaalijärvelle rakennettiin keittokatos ja **Ahvenlammin taukopaikan** rakenteet siirrettiin uuden rengasreitinvarteen, jonne rakennettiin myös laavu ja kaivo (Leikkistenkangas). Samalla suunniteltiin ja rakennettiin uudet ympyräreitit eri harrastusmuodoille, rakennettiin pitkospuita ja maa-ainespol-

kuja sekä hankittiin maastoviitat. Lauhanvuorelta ja sen ympäristöstä löytyy hankkeen myötä myös **GeoBike-polkupyöräreitti**.

Katikankanjonin, Kauhanevan ja Susiluolan alueen hankkeessa Katikanjoniin Kauhajoelle rakennettiin 2 km mittainen rengasreitti, Katikankierros. Alueelle rakennettiin taukopaikka, laavu nuotiopaikkoineen sekä liiterikäymälä. Parkkipaikalle johtavaa liittymää levennettiin, ja reitille johtavalle tielle/polulle rakennettiin puomi estämään luvatonta liikennettä.

Kauhanevan kansallispuistoon Nummikankaan puolelle rakennettiin uusi luontotorni. Arkeologi laati Kyrönkankaan museotielle hoito-ohjeet ja tietä kunnostettiin kansallispuiston sisällä yhteistyössä Freshabit Life -hankkeen kanssa. Lisäksi rakennettiin lankkupolku suo-osuudelle samalla kun kuivempia kohtia sorastettiin. Alueelle laadittiin viitoitussuunnitelma ja se toteutettiin.

Karijoen Susiluolalle rakennettiin kota, invakäymälä ja luontotorni. Tienvarsiohjaaja ohjaa nyt oikeaan paikkaan ja maastoviittoja lisättiin luolan ja tornin väliin. Luolalle johtaa nyt rakennettu reitti.

Myös useita muita hankkeita Lauhanvuori-Hämeenkanngas Geoparkiin liittyen on rahoitettu alueiden välisenä yhteistyönä Leader Pohjois-Satakunnan kanssa.

Lauhanvuori-Hämeenkanngas Geoparkia hallinnoi Lauhanvuori-Hämeenkanngas Geopark ry, joka perustettiin Kankaanpäässä 10.10.2018. Perustajajäseninä ovat alueen kaikki kunnat: Honkajoki, Isojoki, Jämijärvi, Kankaanpää, Karijoki, Karvia, Kauhajoki, Kihniö, Parkano ja Siikainen. Yhdistyksen asiantuntijakumppanit ovat Metsähallitus sekä Luonnonvarakeskus Luke.

Yhdistykseen voi liittyä jäseneksi yrittäjänä, henkilönä tai kannatusjäsenenä. Yhdistyksellä on ja tulee olla budjetti aina neljäksi vuodeksi takaamaan Geoparkin jatkuvuutta sekä selkeät toimintaan liittyvät suunnitelmat. Lisäksi yhdistyksellä tulee olla palkattua henkilöstöä vähintään 1,5 htv:tä, joista toinen on geologi. Geoparkia ei voi hallinnoida yksityinen yritys vaan esimerkiksi yhdistys tai kehitysyhtiö.

Lauhanvuori-Hämeenkanngas Geopark ry:n kotipaikkana on Kankaanpää, yhdistyksen toimisto sijaitsee Parkanossa Luken tiloissa ja matkailuhankkeita hoidetaan Kauhajoelta.

Tällä hetkellä yhdistyksen toiminnanjohtajana on **Terttu Hermansson** ja geologina **Pasi Talvitie**. Heidän lisäksi yhdistyksen palveluksessa toimii hanketyössä **Laura Koivumäki**.

JURVAN KYLÄYHDISTYS RY: SUJUVASTI SÄLLILLE

Investoinnin budjetti 25.000,00 € - Leader-tuki 50 % 12.500,00 €

Vuoden 2021 aikana Jurvan Säläisjärvelle nousi murskeesta tehty vankka maalaituri palvelemaan sekä kalastajia että päivänpaistattelijoita. Säläisjärvi itsessään on hieno luontokohde, jonka ympäristössä on luontopolkuja ja sen rannalta löytyy leirintäalue hyvine palveluineen. Padon kohdalle rakennettu maalaituri tehtiin lisäämään viihtyvyyttä sekä mahdollistamaan paremmin muun muassa kalastuskilpailujen ja muiden tapahtumien toteuttaminen. Laiturin yhteyteen teetettiin myös kyltti kertomaan kalastuksen säännöistä.

Ajatus maalaiturin rakentamisesta lähti kalastajien toiveesta. Säläisjärvelle myydään vuosittain yli 4 000 kalastuslupaa, joten kalastajia järvellä riittää. Kalastajia houkuttelee runsaskalaisuus, sillä järveen istutetaan lohta useita kertoja vuodessa. Kalastajat saapuvat keskimäärin 100 kilometrin säteeltä, usein kauempain.

Yhdistyksen investointihanke tukee muutakin vapaa-ajantoimintaa Camping Jurvan alueella ja sen ympäristössä.

Alueesta onkin hyvää vauhtia tulossa koko perheen ajanviettopaikka!

Jurvan Säläisjärvelle saatiin paremmat kalastusfasilitetit rakentamalla maalaituri.

KURIKAN METSÄSTYSSEURA RY: PROJEKTI PIRTTIMAA

Investoinnin budjetti 116.296,00 € - Leader-tuki 60 % 69.777,60 €

Kurikan metsästysseura ry valittiin vuonna 2021 Suomen metsästäjäliiton toimesta vuoden metsästysseuraksi. Seuralla on jäseniä noin 600 ja jäsenten keski-ikä lähentelee 40 ikävuotta, joka kertoo nuorten

aktiivisesta osallistamisesta toimintaan. Kurikan metsästysseuran alueella järjestetään paljon koe- ja kilpailutoimintaa, joka tuo majoittujia ympäri vuoden Pirttimaaalle.

Aktiivisella seuralla täytyy olla myös ajantasaiset tilat. Vuonna 2016 kurikkalaiset hakivat investointihankkeen Projekti Pirttimaa. Hankkeessa rakennettiin metsästysmajan yhteyteen uusi saunarakennus ja laajennettiin paikoitustilaa. Näillä mahdollistettiin seuran toiminnan jatkuminen entistä aktiivisempänä. Metsästysmajan ympärivuotinen kokoaikainen käyttö ei olisi ollut mahdollista ilman nykyaikaisia peseytymis- ja saunatiloja. Lisäksi muun muassa aiemmin muualla järjestetty nuorten eräkerho saatiin hankkeen myötä kokoontumaan seuran majalla.

Seuran jäsenistö antoi valtavan panoksen metsästysmajan kunnostamiseen. Seuran jäsenet lahjoittivat rakennusmateriaalia ja talkootyötäkin kertyi yli 1 600 tunnin edestä. Maansiirto- ja muokkaustyötkin hoituvat seuran jäsenen toimesta talkootyöllä.

Kurikan metsästysseura ry:n investointihankkeessa rakennettiin metsästysmajan pihapiiriin uusi saunarakennus sekä parkkitilaa.

TEUVAN KUNTA: TEUVABIILILLÄ TOIMINTAA

Investoinnin budjetti 100.000,00 € - Leader-tuki 80 % 80.000,00 €

Teuvalla ikäihmiset toivoivat sosiaali- ja terveyspalveluita kyliin. Lisäksi he kaipasivat aktiviteetteja, yhdessäoloa ja yhteisöllistä toimintaa. Nämä aiheet nousivat esiin Teuvan kunnan toteuttamassa esiselvityshankkeessa, jonka aikana järjestettiin muun muassa Hyvinvointi-iltamat ja tutustuttiin Lappeenrannassa **Mallu-auton** toimintaan.

Eselvityshankkeen tulosten perusteella päätettiin hakea kehittämishanke ikäihmisten toiveiden ja tarpeiden toteuttamiseksi. Saatu testamenttilahjoitus, jonka jättäjä toivoi ikäihmisten toimintaan panostamista, sai kunnan päättäjät aktivoitumaan ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Näin sai alkunsa Teuvabiilillä toimintaa -hanke.

Tuumasta toimeen - Mallu-auton kaltaisen konseptin haluttiin rantautuvan Teuvallekin. Hankkeeseen vuokrattu matkailuauto teipattiin hankkeen brändin mukaiseksi ja kyläkiertue alkoi. Jo aloituskierros oli menestys, siitä kertoi yli 200 osallistujan lukumäärä. Ensisijaisena kohderyhmänä olivat kylillä asuvat yli 65-vuotiaat, mutta kaikki olivat tervetulleita.

Toiminta oli vilkasta, monipuolista ja sitä oli toteuttamassa **yli 20 toimijaa** (yritystä, yhteisöä).

Teemoina olivat mm. päivittäinen hyvinvointi, opastus ja neuvonta digitaalisten palvelujen käyttöön ja asiointiin, sosiaali- ja terveyspalvelut sekä erilaiset palvelupäivät. Hankkeen aikana järjestettiin digikahviloita, joissa opiskeltiin tärkeitä digiasioita. Yhteistyö **kirjaston kanssa** mahdollisti kirjakassin noutamisen Teuvabiilillä. **LLKY:n** mukaan lähtiessä Teuvabiilillä sai esimerkiksi influenssarokotteen ja terveysneuvontaa. Myös **Suupohjan Osuuspankki** kiersi Teuvabiilin matkassa kylissä neuvoen pankin verkkopalveluiden käytössä.

Teuvabiilillä toimintaa -hankkeen aikana saatiin luotua toimiva mobiilipalvelujen tarjoamisen malli. Kylät, asukkaat ja yhteistyökumppanit ottivat sen hienosti haltuunsa. Tärkeää toimintaa jalkautetaan ja kehitetään edelleen Teuvan ja Karijoen kuntien toimesta uudessa Mobiilit kyliin! -hankkeessa.

KYLÄTALOJA KUNTOON KAINASTOLLA JA KÄRJENKOSKELLA

Leader-rahoituksen hyödyntäminen kylillä on vilkasta. Kylälaisten yhteisiä tiloja pidetään arvossa ja ne pyritään säilyttämään hyväkuntoisina. Kainaston nuorisoseura Kauhajoelta sekä Kärjenkosken kyläseura Isojoelta remontoivat omia kylätalojaan vuoden 2020 aikana.

Kainaston Onnelassa uusittiin juhlasalin esiintymislava. Lavarakenteita uusittiin ja samalla lisättiin eritystä. Näin lämmityskulut pienenevät ja jatkuva vedon tunne salin puolelle saatiin loppumaan. Samassa hankkeessa kylätalolle hankittiin ajanmukaista äänentoistovälineistöä.

Kärjenkoskella puolestaan kunnostettiin ja laajennettiin kylätuvan keittiötä vastamaan nykyaikaa ja kasvaneita käyttötarpeita. Keittiön kunnostus mahdollisti kylälle uutta toimintaa, sillä kyvätuvalla tarjoillaan nykyään arkisin lounasta ul-

kopuolisen yrittäjän toimesta, ja satunnaisesti viikonloppuillalaisin voi iltapalan ostaa Kärkigrilliltä, jolloin kylän väki muuttaa kylätalon pikaruokalaksi.

Molemmissa kylähankkeissa tehtiin talkootöitä yli tuhannen talkootyötunnin verran, vaikka korona pakottikin välillä rajoittamaan kokoontumisia. Parhaimmillaan esimerkiksi Kainastolla oli talkoissa 15 henkilöä kaksi kertaa viikossa. Kyläläiset molemmista kylistä korostivatkin, miten mukavia hetkiä talkoot olivatkaan, kun yhdessä tekemisen meininki oli huipussaan ja kökkäeväät kohdillaan!

”Molemmissa kylähankkeissa tehtiin talkootöitä yli tuhannen talkootyötunnin verran”

KAINASTON ONNELA

Investoinnin budjetti 43.855,80 €
Leader-tuki 50 % 21.927,90 €

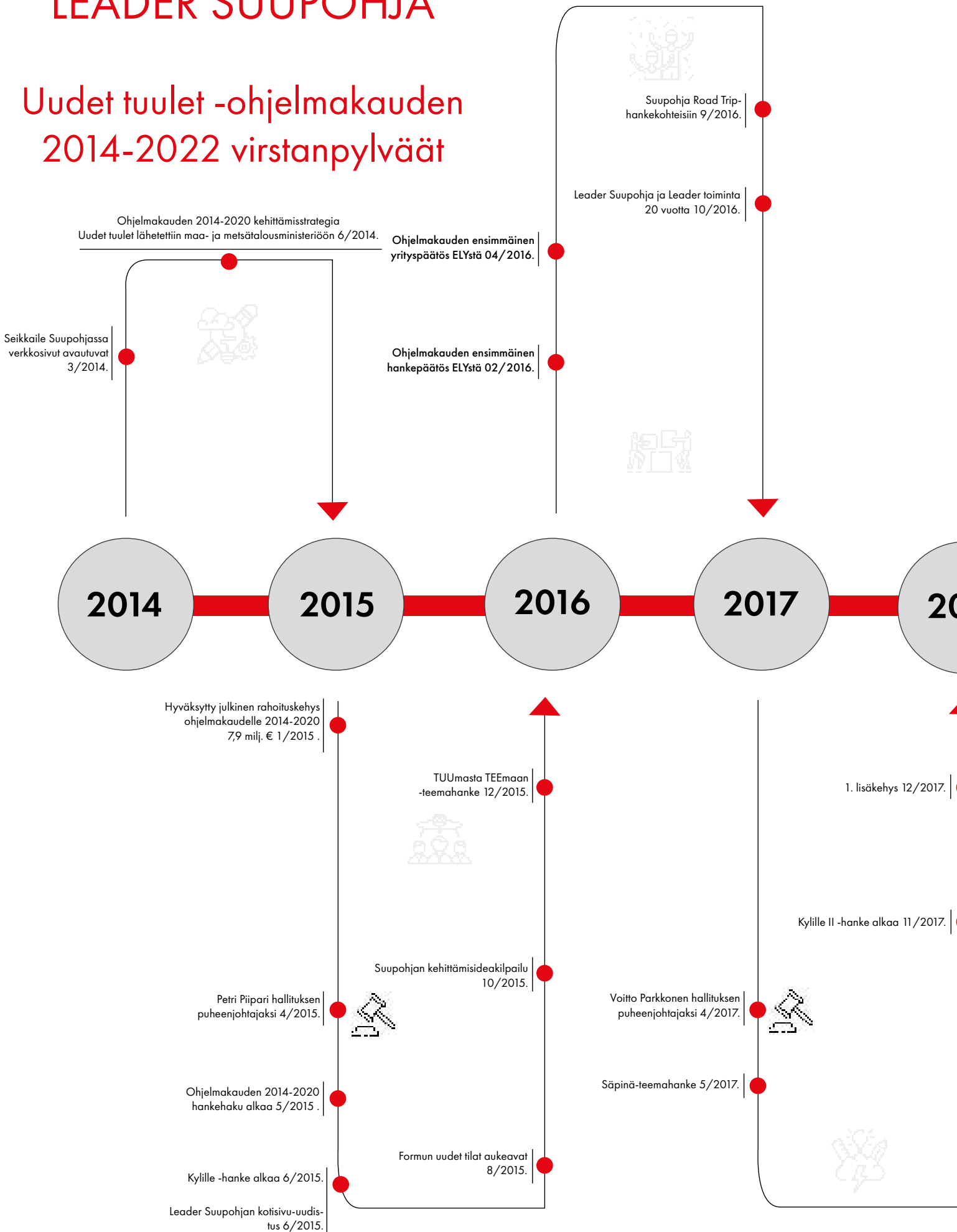
KÄRJENKOSKEN KYLÄTUPA

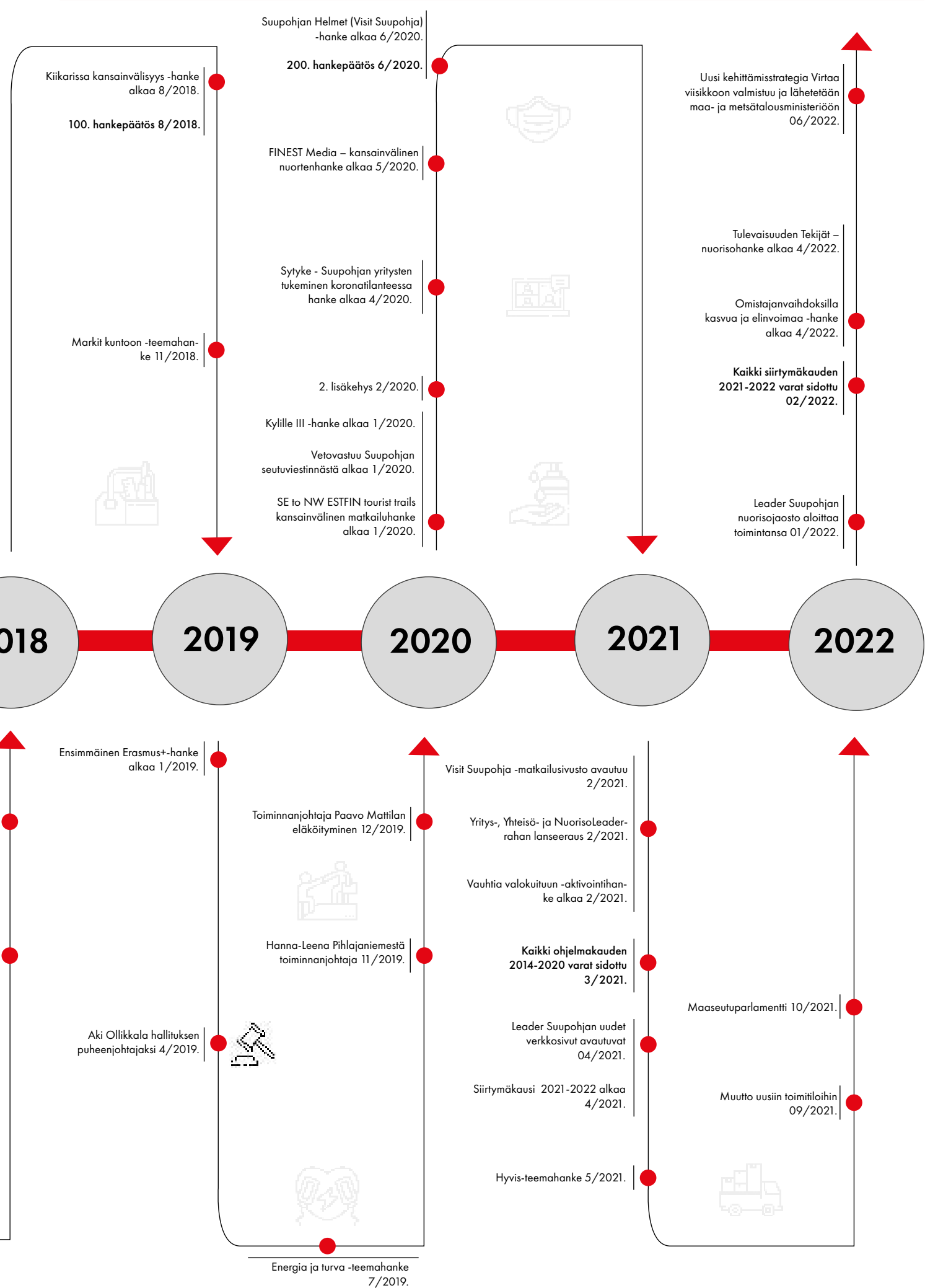
Investoinnin budjetti 42.000,00 €
Leader-tuki 60 % 25.200,00 €

LEADER SUUPOHJA

Uudet tuulet -ohjelmakauden 2014-2022 virstanpylväät

KYLIEN KEHITTÄMINEN

Viime ohjelmakaudella kyliä kehitettiin neljällä eri alueiden välisellä hankkeella (Hymy, Kyläkööri, Hinku ja Kyläköörissä on itua), joissa olivat myös Pirityiset Keski-Pohjanmaalta ja Yhyres Pohjanmaalta mukana. Nämä hankkeet toivat Leader-ryhmiin tärkeää tietoa kylien kehittämistarpeista. Sittemmin nähtiin toiminnan kannalta paremmaksi hakea koko Etelä-Pohjanmaan kattavaa yhteistä hanketta. Hanke sai nimekseen Kylille. Hankkeita ovat toteuttaneet Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät eli Leader Liiveri, Leader Suupohja, Leader Kuudestaan ja Leader Aisapari. Hankkeiden rahoitus on tullut Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta. Lisätietoa kylille-hankkeista löytyy hankkeen omalta sivulta kylille.net.

Kylille I

Toteutusaika 1.6.2015 - 31.12.2017

Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet jaoteltiin kolmeen osa-alueeseen: yhteisöllisyys, palvelut ja viestintä. Hankkeessa vahvistettiin paikallisyhteisöjen suunnitelmallisuutta ja kylien identiteettiä. Palveluihin haettiin uusia ratkaisumalleja ja markkinoitiin kylien palvelutarjontaa ja kokoontumistiloja. Hankkeessa edistettiin kumppanikyläverkostojen, kylien ja kuntien neuvottelufoorumien muodostumista, kehitettiin kylätestejä, joiden avulla kylät pystyivät löytämään omat vahvuutensa ja kehittämistarpeensa sekä edistettiin kylien ja yhdistysten roolia turvallisuustoimijoina. Hankkeessa etsittiin myös erilaisia palvelumalleja kylille ja edistettiin kylätalojen käyttöä monipalvelupisteinä. Edistettiin toimia

nuorten saamiseksi mukaan kylätoimintaan ja heidän palkkaamiseen kesätöihin kyläyhdistyksiin. Tehtiin yhteisiä esitteitä, tiedotettiin ja neuvottiin eri rahoitusmahdollisuuksista ja hyvistä käytännöistä. Kannustettiin kyliä ja muita yhdistystoimijoita tiedottamisessa ja markkinoinnissa. Aktivoitiin kyliä hyödyntämään valtakunnallisia teemapäiviä ja tuettiin niiden paikallista toteutusta.

Toteutettuja toimia oli mm. kylävierailut, erilaiset yhdistystoiminta- ja turvallisuuskoulutukset, kyläpeli, kylätestit, -kyselyt- ja -suunnitelmat, -esitteet, perustettiin Eteläpohjalainen kylätoiminta -Facebook -sivu ja kylille.net-internetsivu materiaalipankeineen, kylien kotisivu-, some- ja valokuvauskoulutukset, ener-

giaillat, palvelupäivät, lähiruokainfot, juhlatilat, hanke- ja rahoitusneuvonta, Road trip kiertueet hankekohteisiin, kv-yhteistyö, luontoretket, frisbee-, maastopyöräily-, värikylpy-, luontomuskaritapahtumat, kiertävä kahvila-kiertue ja messut.

Opastusta digikahviloissa "kädestä pitäen".

Kylille II

Toteutusaika 1.11.2017 - 30.6.2020

Kylille II -hankkeessa otettiin uutena toimintamallina käyttöön ryhmäkohtaiset teemat: Leader Suupohja erikoistui digitaalisuuden edistämiseen, Kuudestaan kumppanuuteen ja kansalaisvaikuttamiseen, Liiveri kyläturvallisuuteen ja Aisapari luonnon ja kulttuurin mahdollisuuksien esiintuomiseen. Kukin ryhmä perehtyi erityisesti oman teemansa kysymyksiin ja rakensi hyviä käytäntöjä muiden ryhmien sovellettaviksi. Kehitimme hyvien toimintatapojen ja mallien jakamiseksi tuotekortit ja hankkeiden tuloksia ja vaikutuksia kuvaamaan toteutimme vaikuttavuuspuut.

Kansalaistaidot muuttuvassa maakunnassa/kumppanuus teeman toimenpiteinä järjestettiin mm. erilaisia kumppanuuksia, joissa yhteisen pöydän ääreen kutsuttiin kuntatoimijoita, yhdistysten, yritysten ja erilaisten yhteisöjen väkeä. Järjestettiin isompia tilaisuuksia, kuten 8 kpl Järjestömarkkinoita ympäri maakuntaa, Tulevaisuuden kylä -tilaisuudet sekä erilaisia koulutuksia ja kokoontumisia.

Digitaalisuus. Keskeisimpinä tavoitteina oli edistää digitaalisuuden hyödyntämistä arjessa sekä uusien välineiden ja palvelu- ja asioimismahdollisuuksien hyödyntäminen. Kun tekniset laitteet ja sähköiset palvelut ovat lisääntyneet, on se vaatinut kansalaisilta yhä enemmän tietoa, osaamista ja rohkeutta ottaa käyttöön uusia välineitä ja hyödyntää uusia palvelu- ja asioimismahdollisuuksia. Tätä tuettiin erilaisten digikahviloiden, digiklinikoiden ja teemakohtaisten koulutusten ja laiteopastusten avulla.

Turvallisuus ja varautuminen. Järjestettiin turvallisuus- ja varautumisaiheisia tilaisuuksia. Tilaisuuksissa lisättiin asukkaiden ja yhdistysten valmiuksia turvallisuustyöhön ja tuotiin näkyväksi, kuinka tärkeää on myös vapaaehtoisten toiminnan organisointi arjen häiriötilanteissa. Tuotiin esille myös yleisötapahtumien riskien tunnistamista sekä kylien yhteisten kokoontumistilojen varustetason ja valmiuden kohottamista. Työpajoissa tehtiin tapausharjoituksia ryhmätöinä, harjoiteltiin defibrillaattorin

käyttöä sekä laadittiin kylien ja kyläpahtumien turvallisuussuunnitelmia ja kylien kokoontumistilojen varautumissuunnitelmia. Vapepan kanssa pidettiin infotilaisuuksia, koulutuksia ja etsintäharjoituksia.

Luonto ja kulttuuri teemassa järjestettiin luontokohteiden ja reittien suunnittelijoille ja ylläpitäjille koulutustilaisuuksia rakentamisessa, turvallisuudessa ja digitoinnissa huomioonotettavista asioista. Edistettiin vetovoimaisten luontokohteiden markkinointia esittein sekä sähköisesti erilaisilla alustoilla (Löytöretkiä lähelle, Seikkaile Suupohjassa, Intolinkki, ViewRanger ja erilaiset Google-kartat). Koostettiin julkaisuja paikallisista kulttuuritapahtumista, järjestettiin opastettuja retkiä mm. kansallispuistoihin ja Geopark-kohteisiin, erilaisia teemaretkiä ja kursseja.

Kylille

Kylille III

Toteutusaika 1.1.2020 - 31.12.2023

Hankkeen toimenpiteiden tavoitteena on lisätä maaseudun asukkaiden osallisuutta, osaamista, hyvinvointia ja turvallisuutta. Lisäksi edistetään kiertotaloutta ja pyritään saamaan kylien kaikki vahvuudet hyötykäyttöön. Aktivoidaan kyliä ja kasvatetaan kylien vetovoimaisuutta, elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä.

Hankkeen alussa covid-19 -pandemia rajoitti kokoontumisia ja hankkeessa hyödynnettiin digitaalisuutta kehittämällä erilaisia virtuaalisia kokoontumisia, järjestettiin webinaareja, koulutuksia ja kokoontumisia verkon välityksellä.

Hyvinvoivat kylät. Eläviä kyliä ja onnellisia ihmisiä: yksilön hyvinvoinnista kasvaa yhteisön hyvinvointi. Yhteisöllinen hyvinvointi määrittyy yhteisöön kuuluvien yksilöiden elintason, elämänlaadun, tyytyväisyyden ja onnellisuuden kautta. Kulttuuri- ja luontoelämykset lisäävät hyvinvointia. Niillä on merkitystä myös kylän yhteisöllisyyden ja vetovoimaisuuden kannalta. Hankkeessa on toteutettu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa tempauksia, teemapäiviä, luonto-, liikunta- ja hyvinvointipäiviä, erilaisia teemakävelyitä ja kampanjoita, esim. kuntopiirikortit ja liikuntavankkurit.

Arjen turvaa kylille. Kokonaisturvallisuus on arjen pieniä tekoja ja omatoimista varautumista. Kansalaisten ja yhteisöjen kyvyllä ennaltaehkäistä onnettomuuksia sekä toiminnalla vaaratilanteissa on ratkaiseva merkitys koko yhteiskunnan turvallisuudelle ja kriisinkestävyydelle eli resilienssille. Kyläläisiä on valmennettu varautumiseen omalla kylällään esimerkiksi sähkö- tai vesikatkokosten varalta sekä tiedotettu kotivarasta ja muista arjen turvallisuuteen liittyvistä tekijöistä. On kartoitettu, mitkä yhdistykset ja muut tahot toimivat kylien turvallisuuden hyväksi ja millä tavoin ne lisäävät kylissä asuvien ihmisten turvallisuuden kokemusta. On kannustettu kyliä laatimaan ja päivittämään turvallisuussuunnitelmia, järjestetty infotilaisuuksia, koulutuksia, turvallisuuskävelyitä ja osallistuttu SPEK:n kampanjoihin ja valtakunnallisiin teemapäiviin.

”Aina oppii uutta, kun lähtee kylille!

”Nuku yö ulkona” -tapahtumassa tutustuttiin moniin eri aktiviteetteihin. Hankevetäjä Tuija Takamäki pääsi kokeilemaan melontaa.

Osaava ja osallistava kylä. Osaaminen hyötykäyttöön ja kumppanuuksia yli kylärajojen. Osallistava ja osaava kylä käyttää hyödyksi kaikkien yksilöidensä osaamisen ja rakentaa kumppanuuksia myös kylärajojen yli. Syvennetään aiemmassa Kylille-hankkeessa aloitettua arjen digitaitojen opastusta. Pääpaino on arjen sovelluksissa ja uusien sähköisten palvelujen synnyttämisessä. Käynnistettiin virtuaaliset kyläkahvilat ja kumppanuuspöydät, osallistuttiin valtakunnallisille digituki- viikoille, digiturvaviikoille ja pelikasvatusviikoille monenlaisella ohjelmalla.

Kiertotaloutta kylille. Kokeiluja kestävän elämäntavan edistämiseksi. Uudenlaisia toimintatapoja tarvitaan, jotta materiaalit ja arvo pysyvät kierrossa mahdollisimman pitkään. On tiedotettu energiansäästämahdollisuuksista, edistetty marjastusta, sienestystä, lähi- ja villiruuan käyttöä, tiedotettu hävikkiruoan hyödyntämisestä, ylimääräisen sadon jakamisesta ja yhteisestä hyödyntämisestä. On kannustettu kyläyhteisöjä ja kyläläisiä kestäviin ratkaisuihin infotilaisuuksien ja tapahtumien avulla, aktivoitu kyliä kierrätystapahtumien ja kirpputorierosten järjestämiseen, paikallisten tuotteiden ja lähiruuan käyttöön. On järjestetty webinaareja ja infotilaisuuksia mm. aurinkosähkön hyödyntämisestä ja energian säästämahdollisuuksista, neuvottu kyliä pitämään kylätalot kunnossa kestävästi – ”kylätalon huoltokirja”, järjestetty Kestävä kylä -tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja osallistuttu valtakunnallisille energiateema- ja hävikkiviikoille.

Yhteisöllisyyttä ja luonnon hyvinvointivaikutuksia Kauhanevalla.

WILLI KARVIA OY: KAMMISTA SKANTZIIN - TAITEIDEN REITTI TUTUKSI

Kehittämisen budjetti (Suupohjan osuus) 15.190,00 € - Leader-tuki 80% 12.152€

Eräänä aamuöisenä hetkenä Karvian kunnanjohtaja Tarja Hosiasluoma heräsi pohtimaan, miten Kauhajoen ja Karvian välisiä kulttuurikohteita voisi tuoda paremmin esiin. Hän otti yhteyttä kauhajokiseen kulttuuriaktiiviin Loviisa Kautiainen, joka ilostui yhteydenotosta ja yhteistyötä yli maakuntarajan alettiin heti suunnitella.

Karviassa merkittäviä kulttuurikohteita ovat **kulttuurikeskus Skantz**, **Karvian kirkko**, **ulkomuseoalue** ja **Anne Mattilan taidekahvila**. Kauhajoen puolelta taas **Alpon Savanni** ja **Kammikylä** sijaitsevat lähellä Karvian ja Satakunnan rajaa. Kohteet sijaitsevat kaikki alle 40 kilometrin mittaisen reitin varrella. Näistä muodostui hankeessa Taiteiden reitti Kammista Skantziin.

Hankkeen ideana oli hakea reitille virallinen matkailutien status, joita Suomessa ei juurikaan ole. Reitin varrella sijaitsevat kohteet nähtiin merkityksellisiksi niiden ainutlaatuisuuden vuoksi. Samalla se sitoutti toimijat uudella tavalla yhteistyöhön maakuntarajan molemmin puolin. Matkailija ei kuitenkaan maakuntarajasta välitä, vaan haluaa kuulla ja nähdä matkan varrella osuvista vierailukohteista. Toimijat hakivatkin rahoitusta brändin luomiseen ja reitin markkinointiin. Kesällä 2022 reitin varrelle saatiin hienot maantieopasteet.

Koska kyseessä oli alueiden välinen hanke, sitä rahoitti Leader Suupohjan lisäksi Leader Pohjois-Satakunta.

Taiteiden reitin kartta. Kartan löytää myös QR-koodin takaa.

JURVAN KOULUKUNTA RY: PUUSEPPIEN JURVA

Kehittämisen budjetti 30.000,00 € - Leader-tuki 80% 24.000€

Puuseppien kylästä – Jurvasta – toteutettiin Puuseppien Jurva -hankkeessa vaikuttava kolmi-osainen dokumenttisarja, joka huipentui ensi-iltaan Jurvan Teatterissa toukokuussa 2022. Hankkeen tavoitteena oli tallentaa ja nostaa esiin Jurvan alueen huonekaluteollisuuden sekä alan koulutuksen historiaa dokumenttielokuvan keinoin. Elokuvan toivottiin muun muassa korostavan Jurvan alueellista identiteettiä ja tukevan kylän omaleimaisuutta.

Puuseppien kylä -dokumenttisarja nostaa esille Jurvan seudulle keskittyneen huonekaluteollisuuden historiaa ja muutosvaihetta, jota tämän päivän huonekalu yrityksissä eletään. Historian osalta käsikirjoitus pohjautuu Eija Riikosen kirjoittamaan Jurvan Nikkariperinne -kirjaan.

Paikallisten kiinnostus dokumenttia kohtaan osoittautui suureksi, ja näytökset vetivätkin teatterisalin täyteen useamman kerran. Moni paikallinen kommentoi, että vasta dokumentin myötä on ymmärtänyt, miten ainutlaatuinen paikka Jurva on myös koko maailman mittakaavassa. Kiinnostusta aiheeseen on ilmennyt myös Jurvan ulkopuolella, ja suurempi yleisö odottaakin edelleen dokumentin näkemistä. Kolmiosainen dokumenttisarja tulee julkisesti nähtäville hankkeen päättyessä.

Puuseppien kylä oli Jurvan koulukunta ry:n ja Jurvan Puuseppämuseo ry:n yhteistyöllä toteuttama dokumenttisarja, jonka kaksi ensimmäistä osaa toteutettiin Leader-rahoituksella ja kolmas osa Etelä-Pohjanmaan kulttuurirahaston tuella.

Katso sarja täältä!

Puuseppien Jurva -dokumenttisarja koostuu kolmesta jaksosta:

Jakso 1: Tyylihuonekalut

Jakso 2: Kiertokauppa

Jakso 3: Huonekalupitäjä muutoksessa

Puuseppien Jurva -dokumenttisarja on taidokas kuvaus alueen puuseppäperinteestä. Kuva: Alexandra Mäenpää

Paikalliset 4H-yhdistykset hyödyntävät aktiivisesti Leader-rahoitusta. Monipuolisen toiminnan kannalta hankkeet ovat yhdistyksille tärkeitä.

Kehittämishankkeita ovat toteuttaneet sekä Kauhajoen että Isojoen-Karijoen 4H-yhdistykset.

ISOJOEN-KARIJOEN 4H-YHDISTYS RY: PRUUKATAHAN OLLA FÖLJYS

Kehittämisen budjetti 35.840,00 € - Leader-tuki 90 % 32.256,00 €

Pruukatan olla följs oli Isojoen-Karijoen 4H-yhdistyksen toteuttama hanke vuonna 2016. Sen teemana oli perinnetieto ja nimenomaan lapsien ja nuorten tutustuttaminen perinteisiin tapoihin ja "vanhan ajan elämänmalliin". Perinnetiedon siirtämisen lomassa hankkeessa nähtiin tärkeäksi eri sukupolvien välinen yhteistyö ja toisilta oppiminen.

4H-yhdistyksen kanssa hanketta yhteistyössä toteuttivat aktiiviset kylä- ja yhdistystoimijat Isojoen kirkonkylällä, Vanhassakylässä ja Kodesjärvellä sekä Karijoen Myrkyssä. Kyläläisten vanhempi ikäpolvi toimi perehdyttäjänä vanhan ajan töihin, tapoihin ja leikkeihin, ja nuoret toimivat ohjaajan roolissa lapsille.

Yhteistyössä järjestettiin jokaisella kylällä monenlaista puuhaa: perinneviikot, perinneleikituokioita ja teemapäiviä eri aiheista, kuten pyykinpesusta, pajupillien, vihtojen ja sammalmattojen teosta sekä karjalanpiirakoiden ja ruisleipien leivonnasta. Välissä tutustuttiin erilaisiin juhlaperinteisiin ja lähdettiin retkille muun muassa oman kunnan kirkkoon tai museoon sekä Heurekaan, Vanhan ajan toripäiville ja teatteriin.

Pruukatahan olla följs -hanke kannusti ylisukupolviseen yhdessä tekemiseen.

KAUHAJOEN 4H-YHDISTYS RY: YOU ARE STAR

Kehittämisen budjetti 79.912,00 € - Leader-tuki 90 % 71.920,80 €

You Are Star -hanke oli Kauhajoen 4H-yhdistys ry:n nuorten työllistymiseen ja yrittämiseen keskittyvä hanke, jota toteutettiin vuosien 2019–2021 aikana. Sen tavoitteena oli tarjota nuorille tukea työllistymiseen ja yrittäjyyteen, tuoda Suupohjan nuorille kansainvälistä toimintaa sekä ylipäänsä herätellä nuorten kiinnostusta näitä aihepiirejä kohtaan. 14–18-vuotiaille kauhajokisille ja teuvalaisille nuorille järjestettiin hankkeen aikana yli kymmenen koulutusta ja tilaisuutta, joiden tarkoituksena oli parantaa nuorten osaamista ja valmiuksia työelämää varten sekä lisätä kiinnostusta oman 4H-yrityksen perustamiseen. Aiheina koulutuksissa olivat esimerkiksi yleiset työelämätaidot, yritysvalmennukset, digimarkkinointi, pihatyöt ja hygieniaoppi.

YAS-hankkeen tuloksena perustettiin kymmenen uutta 4H-yritystä ja saatiin uusia työntekijöitä 4H:n Duunirinki-palveluun, jonka töissä nuoret ovat saaneet soveltaa kursseilla oppimiaan taitoja käytäntöön.

Hankkeen aikana toteutettiin myös viikon mittainen yrittäjyysseurainuorisovaihto Espanjaan Miranda de Ebroon. Yhdessä ohjaajansa kanssa nuoret Suomessa ja Espanjassa suunnittelivat nuorisovaihdon, joka sisälsi Espanjaan ja sen kulttuuriin tutustumisen lisäksi työpajoja liittyen yrittäjyyteen. Vaihdon toteuttamisen haettiin erikseen Opetushallituksen myöntämää Erasmus+ Youth in Action -rahoitusta. Kauhajoen 4H-yhdistyksen espanjalaisena kumppanina nuorisovaihdossa toimi Brisa Intercultural -järjestö.

Muut 4H-yhdistysten hankkeet ohjelmakaudella 2014-2020 ja siirtymäkaudella 2021-2022:

Kauhajoen 4H-yhdistys ry:
Työelämän tähti (2017)
SotkaPirtin päivitys (2022)

Isojoen-Karijoen 4H-yhdistys ry:
Virvatuli (2018)
Ideaverstas (2021)

SATAFOOD KEHITTÄMISYHDISTYS RY: LÄHIRUOKA- JA MAASEUTUMATKAILU LEADER AKTIIVISEN POHJOIS-SATAKUNNAN JA LEADER SUUPOHJAN ALUEELLA

Kehittämisen budjetti (Suupohjan osuus) 48.000,00 € - Leader-tuki 80 % 38.400,00 €

Lähiruoka- ja maaseutumatkailu Leader Aktiivisen Pohjois-Satakunnan ja Leader Suupohjan alueella hankkeen keskeisenä tavoitteena oli nostaa alueiden ruoka- ja matkailuyrittäjien ammattitaitoa ja luoda puitteet yritysten väliselle yhteistyölle sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Hankkeessa järjestettiin kaksi ulkomaille, Ruotsiin ja Italiaan, suuntautunutta benchmarking-matkaa. Kotimaan benchmarking-matkoja järjestettiin kaksi, joista toinen suuntautui omalle hankealueelle ja toinen Saimaan seudulle. Covid-19 -pandemian vuoksi hankkeen yksi ulkomaan matka (Norja) peruuntui, jonka tilalla siis järjestettiin opintomatka Saimaa UNESCO Global Geoparkin alueelle.

Hankkeessa tehtiin yritysvierailuja hankealueen alan yrityksiin sekä järjestettiin yhteistyö- ja verkostoitumisteemainen webinaari. Hankkeen asiantuntijat osallistuivat myös matkailualan muihin webinaareihin, joissa he esittelivät hankkeen tuloksia.

Hankkeen toteutuksessa hankealueen toimijoiden yhteistyö oli keskeisessä roolissa, ja yhteistyö oli erittäin onnistunutta. Benchmarking-matkoilla ja niiden jälkeen syntyi yritysten välistä yhteistyötä ja verkostoja. Matkoilla mukana olleet yrittäjät saivat oppia ja ideoita oman työn ja yrityksen toiminnan kehittämiseen.

Kirsti Vuori toimi Satafood Kehittämisyhdistys ry:n palveluksessa hankkeen asiantuntijana.

Hankkeen toiminta-alueena oli Leader Pohjois-Satakunnan ja Leader Suupohjan toiminta-alueiden kunnat. Hankkeen kansainväliset yhteistyökumppanit olivat Sommenbygd-Vätterstrand (Ruotsi) ja Associazione di Promozione Sociale Insieme si puo (Italia).

Urnaturin elämyskeidas metsän keskellä ja korkeuksissa. Mökit on rakennettu oman metsän puusta käsityöllä. #urnatur

KAUHAJOKI-SEURA RY: KAIKKI KOTONA

Kehittämisen budjetti 68.220,00 € - Leader-tuki 90 % 61.398,00 €

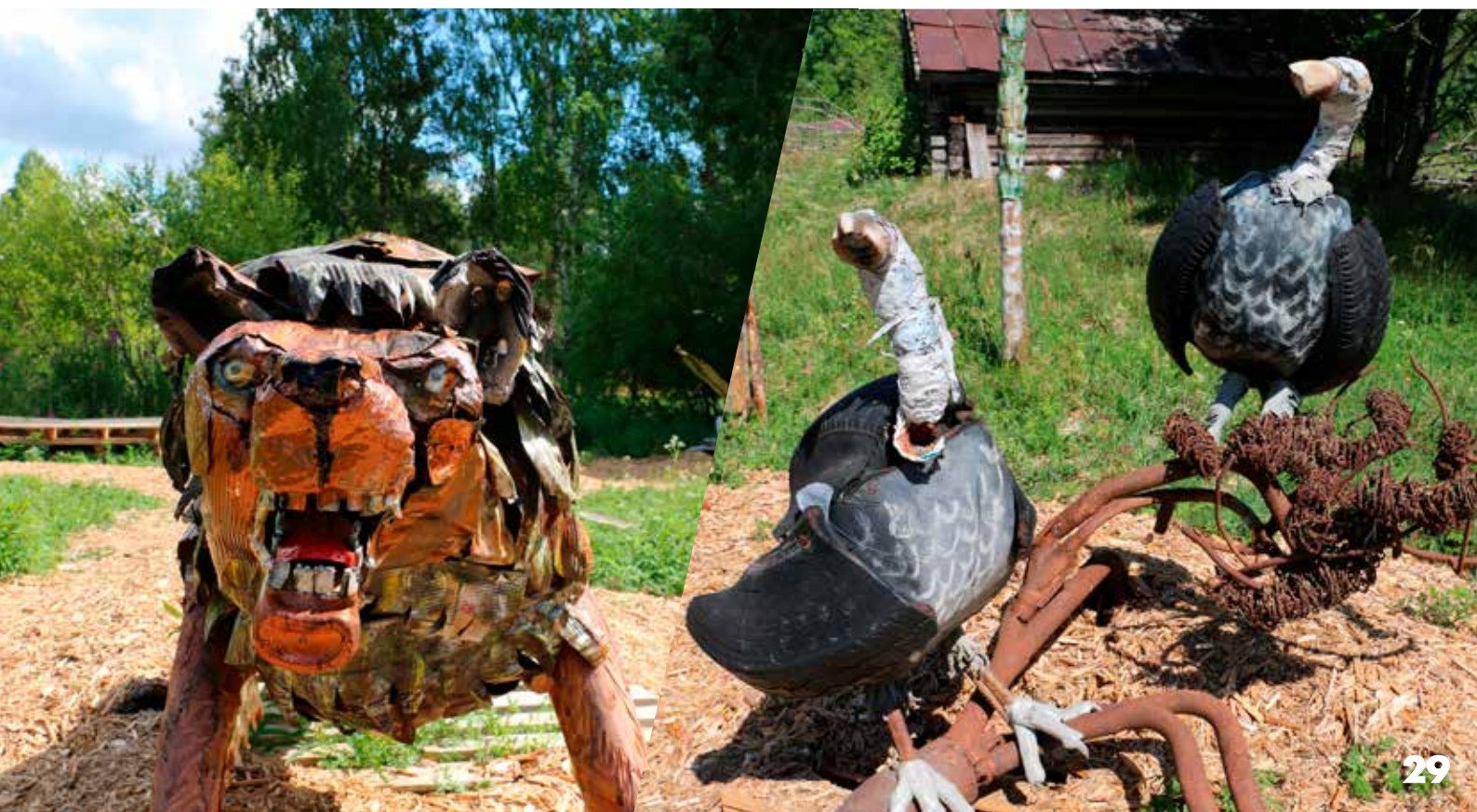
Alpon savannilla Kauhajoen Nummijärvellä riittää elämää ja eksotiikkaa. Sinne ovat kotiutuneet kaikki ITE-taiteilija Alpo Koivumäen huikeat eläin- ja luontoaiheiset veistokset ulkomaita myöden.

Alpo Koivumäki tekee veistoksensa jätemateriaaleista. Pääraaka-aineina toimivat metalli, kumi ja muovi, jotka taipuvat taitajan käsissä moneen, useimmiten eläintä esittävään muotoon. Veistoksia näyttelyalueella on yli 100 ja edustettuina on niin koti- kuin ulkomaisia eläin- ja kasvilajeja.

Kauhajoki-Seura toteutti savannilla Kaikki kotona -kehittämishankkeen vuosien 2018-2019 aikana. Hankkeen tavoitteena oli

lisätä tietoisuutta Alpon savannista ja saada matkailijat, niin kotimaasta kuin ulkomailta, käymään paikassa. Hankkeen aikana järjestettiin ITE-työpajoja, dokumentoitiin ja kuvattiin savannin veistokset, ja pohdittiin, miten teokset saadaan säilymään tuleville sukupolville.

Alpon savannin toiminnan ympärille on vuonna 2020 perustettu **Alpon savannin ystävät ry**, joka pyörittää savannin toimintaa ja vastaa sen kehittämisestä. Viimeisimpänä yhdistykselle on myönnetty investointituki savannin Keltaasen talon hankintaan. Keltaanen toimii alueella kahvila-, galleria- ja tapahtumapaikkana.

KIIKARISSA KANSAINVÄLISYYS -HANKE KIRITTI KANSAINVÄLISYYSSTOIMINTAA

Kehittämisen budjetti 77.500,00 € - Leader-tuki 95 % 73.625,00 €

Kansainvälisessä hanketoiminnassa elettiin ohjelma-kauden 2014-2020 alussa Leader Suupohjan osalta suvantovaihetta ja takana oli vuosia, jolloin kansainvälisiä hankkeita ei oltu lukuisista yrityksistä huolimatta saatu käyntiin. Perinteet kansainvälisessä yhteistyössä olivat kuitenkin pitkät ja yhteydet luotettuihin kumppaneihin olemassa, joten hihat päätettiin kääriä kansainvälisyyteen aktivoivan hankkeen avulla.

Vuosina 2018-2020 toteutetussa Kiikarissa kansainvälisyys-hankkeessa tavoiteltiin yhdistysten aktivoitumista kansainvälisten hankkeiden toteuttamiseen ja ylipäänsä kansainvälisten kokemusten kartuttamiseen. Tavoitteena oli herätellä uudenlaista kiinnostusta kansainvälisyyttä kohtaan. Toisena tärkeänä kohderyhmänä olivat nuoret, joille haluttiin tarjota erilaisia kansainvälisyyskokemuksia ja -kasvatusta yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Kiikarissa kansainvälisyys -hanke vauhditti toivotusti kansainvälistä toimintaa. Kansainvälinen hankeyhteistyö saatiin taas käyntiin kansainvälisyysagentti Aili Raudla-Majakankaan kautta Viron suuntaan. Käyntiin saatiin sekä matkailu- että nuorisohanke, joiden toimet jatkuivat aina 2022 vuoteen saakka. Uudenlaista kansainvälistä yhteistyökokemusta lähdettiin hakemaan myös Erasmus+-hankkeiden kentältä. Vanhat

kumppanuudet Puolaan ja Viroon vahvistuivat ja rinnalle nousi uusia kansainvälisyysuhteita muun muassa Sloveniasta, Kyprokselta ja Virolta.

Mieleenpainuvimpia hetkiä hankkeessa olivat toteutetut opintomatkat, huhtikuussa 2019 **Strasbourg**in ja lokakuussa 2019 **Viroon**. Varsinkin Strasbourgin matka houkutteli mukaan nuoria, ja useammalle reissu oli ensimmäinen lentäen tehty ulkomaanmatka. Viron opintomatalla taas päästiin tutustumaan suomalaisille hieman tuntemattomamman Itä-Viron upeisiin matkailukohteisiin. Uutena avauksena hankkeessa kokeiltiin eri toimijoista kootun kansainvälisyystiimin työskentelyä, joka huipentui suuren suosion saavuttaneen **EUrail gone bad -pop-up pakohuoneen** toteuttamiseen. Se osoittautui oivaksi tavaksi tuoda kansainvälisyystietoisuutta kaikille niille, joita reissuille tai seminaareihin osallistuminen ei houkuttellut.

 Kiikarissa
Kansainvälisyys

Strasbourgin opintomatalla päästiin tutustumaan mm. Euroopan parlamenttiin.

NUORISO-LEADER VIRTAA NUORILTA NUORILLE

Nuoret ovat tärkeitä oman ympäristönsä kehittäjiä ja seutukunnan tulevaisuuden rakentajia. Leader Suupohja haluaa tukea nuorten osallistumista ja aktiivista elämäntapaa omassa seutukunnassa, sillä nuoret ovat yksi alueen elinvoimatekijöistä.

FINEST Media

Kehittämisen budjetti 86.700,00 € - Leader-tuki 95 % 82.365,00 €

Kauden ensimmäisen nuorisohankkeen tavoitteena oli edistää alueen nuorten mediataitoja ja luoda heille mahdollisuus vaikuttaa kotiseutunsa kehittämiseen.

Hanke toteutettiin kansainvälisenä hankkeena yhteistyössä Viron Leader-ryhmän, **Valgamaa Partnerlusokun** kanssa.

Nuorten vanhemmille tarjottiin pelikasvatusta **vanhempainiltojen** muodossa. Vanhempainiltoja järjestettiin aluksi Covid-19 -pandemian takia etänä, mutta koronakurimuksen hellittäessä päästiin kuulemaan pelikasvattajia myös livenä.

Pandemiasta johtunut digiloikka mahdollisti myös etä tapahtumien järjestämisen vaivattomasti. Tästä innostuneena järjestettiin yhdessä **Suomen Speedrunyhdistys FinnRuns ry:n** kanssa pikapelimaraton. Tapahtumien aikana kerättiin varoja hyväntekeväisyyteen ja hyväntekeväisyyskohteeksi valittiin erittäin ajankohtainen **Mieli ry**.

Retropeli-illat sisälsivät myös mediakasvatuksellista sisältöä nuorille ja alueen toimijat sekä harrastajat lähtivät innolla mukaan järjestämään peli-iltoja.

Kansainväliseksi toimenpiteeksi Viron Leader-ryhmän kanssa valittiin **Media-**

pajat. Mediapajoissa nuoret oppivat mm. podcastien tekoa, dronekuvaamista, kuväksikirjoituksen perusteita sekä valoja videokuvausta. Kesällä järjestettiin **media- ja seikkailuliikuntateemainen kesäleiri** samaan aikaan Viron leirin kanssa. Nuoret tekivät yhteisiä tehtäviä virolaisten kanssa, jotka käytiin läpi yhteisillä iltanuotioilla etäyhteyksien kautta.

Vaikuttavimpana nuorisoaktivoinnin tuloksena Leader Suupohja perusti oman **nuorisajaoston**, jonka jäsenet pääsevät vaikuttamaan monipuolisesti oman alueensa kehittämiseen.

Tulevaisuuden Tekijät

Kehittämisen budjetti 93.000,00 € - Leader-tuki 95 % 88.350,00 €

Tulevaisuuden tekijät -hankkeessa jatketaan NuorisoLeader -rahoituksen sekä nuorisajaostotoiminnan aktiivointia.

Hankkeessa toteutetaan alueella **media- ja ympäristökasvatus**toimintaa, rohkaistaan nuoria **osallisuuteen ja vaikuttamiseen**, tarjotaan mahdollisuuksia kansainvälisten kokemusten kartuttamiseen mm. **Erasmus+ -nuorisovaihtojen** kautta sekä **kehitetään nuorisajaoston** jäsenten osaamista.

Hankkeen toimenpiteet jatkuvat aina 30.9.2023 saakka. Seuraa hanketta Leader Suupohjan somessa!

#nuoriso
LEADER

Yhteisille ideoille

Nuoriso-Leader
virtaa nuorilta nuorille.

SYTYKE

SUUPOHJAN YRITYSTEN TUKEMINEN KORONATILANTEESSA

Kehittämisen budjetti 144.100,00 €

Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -rahoituksella sekä alueen kuntien rahoituksella

Covid-19 -pandemian alkaessa nousi huoli mikroyritysten ja yksinyrittäjien selviytymisestä poikkeustilanteessa. Leader Suupohjassa asiaan tartuttiin käynnistämällä SYTYKE-hanke vastaamaan niihin tarpeisiin, joista paikalliset yritykset elinkeinotoimien henkilöille viestivät.

Ensimmäisinä kuukausina hankkeessa käsiteltiin ja valmisteltiin lähes 160 kappaletta Isojoen, Karijoen ja Kauhajoen yksinyrittäjien koronatukihakemuksia kuntajohtajien viranhaltijapäätöksiksi varten. Hakemuskäsittelyn jälkeen yrittäjille on järjestetty mm. markkinointikoulutuksia ja verkostoitumisretki Kyrö Distilleryyn Isoonkyröön ja Sälgrundiin Kaskisiin. SYTYKE-hankkeen tilaisuudet olivat kaikille kiinnostuneille avoimia. Hankkeessa järjestettiin paljon webinaareja, mutta loppuajankana yhä enemmän myös fyysisiä tapaamisia.

Yrittäjien hyvinvointi nousi korona-aikana yhdeksi hankkeen kärjeksi ja näin syntyi Hyvinvoivat yrittäjät, eli HyvYrit-haaste. Haasteeseen osallistuneet yrittäjät asettivat itse tavoitteensa, ja hanketoimilla autettiin yrittäjiä kulkemaan niitä kohti mm. erilaisia hyvinvointipäiviä järjestämällä kevään 2022 aikana. Syksyllä 2022 koettiin hankkeen huipennus, kun tulevaisuustutkija Ilkka Halava saapui uudelle IKH-areenalle kertomaan yrittäjille, mihin juuri nyt kannattaisi panostaa yritystoiminnassa.

Yhteensä hankkeessa järjestettiin kaiken kaikkiaan yli 20 yrittäjille suunnattua tapahtumaa ympäri Suupohjaa. SYTYKE-hanke rahoitettiin työ- ja elinkeinoministeriön maakuntien liittojen käyttöön osoittamasta kansallisesta määrärahasta alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemiseen.

Rahoitusvälineestä käytetään lyhennettä AKKE, vastaavia hankkeita on Etelä-Pohjanmaan alueella käynnissä kuusi. Hyvää yhteistyötä on tehty erityisesti Kurikan ja Ilmajoen NOUSU-hankkeen kanssa. Hankkeessa ovat työskennelleet vuoroilma **Kirsti Vuori, Aili Raudla-Majakangas ja Milla Akseli.**

Ilkka Halavan seminaari järjestettiin uudella IKH-areenalla.

Hyvinvointihaasteen osallistujia aloitustapahtumassa Kauhajoen Asuulissa.

MAASEUTUPARLAMENTTI 2021

YHDISTI IHMISET JA IDEAT, TIEDON JA TOIMIJAT – YLI RAJOJEN

Leader Suupohja järjesti yhdes-
sä Kurikan kaupungin, Suomen
Kylät ry:n, Maa- ja metsätalous-
tuottajain Keskusliiton (MTK), Maaseu-
tupolitiikan neuvoston (MANE) sekä
Ruokaviraston verkostopalvelut-yksikön
kanssa virtuaalisen ja monipaikkaisen
Maaseutuparlamentti 2021-tapahtuman
28.-30.9.2021, joka striimattiin suorana
Kurikan Kampukselta.

Maaseutuparlamentti yhdisti kaikkia
maaseudusta ja sen kestävästä kehittä-
misestä kiinnostuneita ihmisiä ja organi-
saatioita yli sektori-, hallinto- ja paikka-
kuntarajojen. Tapahtuman tavoitteena
oli luoda keskusteluissa tilaa aidoille ja
myös yllättäville kohtaamisille, oikealle
tekemiselle ja maaseutujemme kestäville
ratkaisuille, jotka vaikuttavat koko maan
elinvoimaisuuteen. Vaikka yleisöä ei ol-
lut paikan päällä, kertyi ruutujen taakse
pitkin Suomea runsaslukuinen joukko
osallistujia. Tapahtuma tavoitti virtuaa-
lisella alustalla lähes tuhat osallistujaa,
livestriimin kautta parhaimmillaan yli
3000 henkilöä ja somessa jopa yli puoli
miljoonaa! Tapahtuman juontajina toi-
mivat **Inari Fernández** ja **Christoffer
Strandberg**.

Maaseutuparlamentin yhteydessä jul-
kaistiin Maaseutupoliittinen julkilau-
suma 2021 "Mahdollistetaan menestyvä
maaseutu".

Tapahtuma sai jatkoa vuon-
na 2022, jolloin järjestettiin

Milla Akseli & Kirsti Vuori vastaanottivat vieraita. Kuva: Neliö Media / Samuel Hoisko

Elon Iloa - maaseututapahtuma myös
Kurikassa. Tapahtuman ohjelmassa oli
Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien jär-
jestämät tutustumisretket eri puolelle
maakuntaa. Perjantai-ilta huipentui
Maaseutugaalaan. Lauantaina ohjel-
massa oli **sadonkorjuutori** Kurikan
torilla sekä kaupungin järjestämät iltat-
mat Kampuksella.

Maaseututapahtumassa 30.9. - 1.10.2022
järjestettiin ne ohjelmanumerot, jotka
jäivät pois varsinaisesta Maaseutupar-
lamentista Covid-19 -pandemian takia.

Maaseutuparlamentin henkilökunta ryhmäkuvassa. Kuva: Neliö Media / Samuel Hoisko

TEEMAHANKKEET 2014-2022

Kuluneella ohjelmakaudella Leader Suupohja toteutti viisi strategiaansa sopivaa teemahanketta, joissa alueen yhdistyksillä oli mahdollisuus toteuttaa pienehköjä investointeja toimintansa kehittämiseksi.

Teemahankkeen ideana oli olla ns. sateenvarjohanke, jonka alle kootaan hankkeen teeman mukaisia toimenpiteitä.

Toteutetut teemahankkeet mahdollistivat yhdistyksille sellaisten pienten hankkeiden toteuttamisen, joita ei muuten olisi voitu niiden koon vuoksi rahoittaa. Leader Suupohja vastasi hankkeen hallinnoinnista ja teemahankkeeseen osallistuvat yhdistykset tekivät oman osuutensa toteuttaessaan suunnitellut toimenpiteet.

TUUMASTA TEEMAAN

10.12.2015 - 31.10.2017

Toteutetut alahankkeet olivat harrastustoimintaan, liikuntaan tai vapaa-aikaan liittyviä investointeja.

Toimenpiteitä toteuttivat:

Kurikan kaupunki
Tuiskulan Kyläseura ry
Suupohjan Frisbeeurheilijat ry
Kokon Kyläseura ry
Kehittyvä Karijoki ry
Kurikan Punttiklubi KPK ry
Kurikan Ryhti ry
Kärjenkosken Kyläseura ry
Norinkylän Nuorisoseura ry

Suupohjan Latu ry
Ikkeläjärven Nuorisoseura ry
Rasti-Kurikka ry
Air Pilot ry
Kauhajoen Moottrikerho ry
Mietaan Nuorisoseura ry
Kauhajoen evankelisen opiston kannatusyhdistys ry
Myrkyn yksityisratsastajat ry
Kurikka Tennis-Club ry

SÄPINÄ

2.5.2017 - 31.10.2018

Toteutetut alahankkeet olivat energia-asioita, turvallisuutta ja vapaa-aikaa parantavia investointeja.

Toimenpiteitä toteuttivat:

JO-PA-KI ry
Teuvan Hevosjalostusyhdistys ry
Kokon Kyläseura ry
Kauhajoen Metsästysseura ry/Kirkonkylän kyläosasto
Perinneyhdistys Kuurna ry
Isojoen-Karijoen 4H-yhdistys ry
Kurikan Ratsastajat ry
Myrkyn Yksityisratsastajat ry
Jurvan Niemenkylän Kyläyhdistys ry
Teuvan Rivakka ry/kirkonkylän ko.
Isojoen Vesijärven Kyläseura ry
Norin Nuorisoseura ry

Suupohjan Pelastuskoirien Tuki ry
Kauhajoen Metsästysseura ry
Perälän Nuorisoseura ry
Norin Metsästysseura ry
Kauhajoen Moottorikerho ry
Myrkynkylän Nuorisoseura ry
Luovan Nuorisoseura ry
Isojoki-Seura ry
Kainaston Nuorisoseura ry
Kärjenkosken Kyläseura ry
Informaatiotekniikan Museoyhdistys ry
Varpahaiskylän Kyläseura ry

MARKIT KUNTOON

12.11.2018 - 30.6.2020

Toteutetut alahankkeen paransivat yhteisessä käytössä olevien ympäristöjen käyttömahdollisuuksia, käytettävyyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Toimenpiteitä toteuttivat:

Kokon kyläseura ry
Kauhajoki-Seura ry
Kauhajoen moottorikerho ry

Kauhajoen Karhu ry
Ikkeläjärvi Seura ry

ENERGIA JA TURVA

3.7.2019 - 31.12.2020

Toteutetut alahankkeet lisäsivät yhteisötilojen turvallisuutta ja energian säästöä.

Toimenpiteitä toteuttivat:

Myötämäen Vesi Oy
Juonen Kyläseura ry
Kauhajoki-Seura ry

Kauhajoen Metsästysseura ry
Kauppilan Metsästysseura ry

HYVIS - HYVINVOINTIA JA AKTIIVISUUTTA KYLIIN

25.5.2021 - 31.12.2022

Toteutetut alahankkeet tukivat maaseudun asukkaiden ja erityisesti nuorten hyvinvointia, aktiivisuutta sekä lisäsivät yhteisöllisyyttä.

Toimenpiteitä toteuttivat:

Kodesjärven Kyläseura ry
Kurikan Ryhti ry
Rasti-Kurikka ry
Kurikan Invalidit ry
Kurikka-Seura ry

Pukkilankylän Kyläyhdistys ry
Kauhajoen Kainaston eteläinen MKS ry
Kauhajoen Metsästysseura ry
Muurahaisen Erämiehet ry
Kainaston Nuorisoseura ry

PIENIIN PROJEKTEIHIN APUJA MINILEADERISTÄ

Leader Suupohja lanseerasi keväällä 2021 jäsenilleen tarkoitetut **Yrittys-, Yhteisö- ja NuorisoLeader**-rahat eli MiniLeader-rahoituksen. Se taipuu rahoitukseksi normaaleja Leader-hankkeita pienempiin investointi- ja kehittämishankkeisiin. Mallia rahoitukselle otettiin aiemmin myönnetystä VIRE-rahoituksesta.

MiniLeader-rahoituksen kautta voitiin myöntää tukea ensimmäistä kertaa myös mikroyrityksille ilman toimialarajoituksia. Alueen yritykset ovatkin ottaneet tämän mahdollisuuden heti aktiivisesti käyttöönsä, ja kaikista kolmesta rahoituksesta nimenomaan maksimissaan 600 €:n YrittysLeader-raha on tehokkaimmin kaupitellut itse itsensä. YhteisöLeader-rahaa (max. 500 €/hanke) on myönnetty säännöllisesti, mutta hakemuksia on saapunut selkeästi yrityspuolta vähemmän. Myös ensimmäinen NuorisoLeader-raha (max. 500 €/hanke) myönnettiin vuoden 2022 aikana.

Projektirahoituksena MiniLeader on joustava ja nopea. Jokainen rahoitushakemus käsitellään Leader-työntekijöistä koostuvassa tiimissä ja päätöksen tekee yhdistyksen toiminnanjohtaja, joten aikaa ei kulu byrokratian kiemuroihin. Haku ja raportointi onnistuvat sähköisesti. Päätökset menevät Leader Suupohjan hallitukselle tiedoksi.

MiniLeader-raha myönnetään Leader Suupohjan omista varoista. Rahoitusta voivat hakea vain Leader Suupohjan jäsenyritykset ja -yhteisöt. Rahoitukset maksetaan takautuvasti kuitteja vastaan, tosin Yhteisö- ja NuorisoLeader-projekteihin on mahdollista hakea ennakkoa.

Leader Suupohjan verkkosivuilta www.leadereuupohja.fi löytyy lisätietoa rahoituksen hakemisesta ja sen ehtoista sekä 2021-2022 myönnetty rahoitukset.

KENELLE?	Pienet (1-3hlö) työllistävät yritykset Alkavat yrittäjät Osa-aikayrittäjät Kevytyrittäjät 4H-yritykset Nuoret yrittäjät	Yleishyödylliset yhdistykset	Väh. 3 hlö nuorten ryhmä 13-25-vuotiaat
MIHIN?	Yritystoimintaa kehittäviin kone- ja laitehankintoihin tai kehittämistoimenpiteisiin (esim. yrittäjän/työntekijöiden koulutukseen yms.). Samalta hakijalta vain kerran kalenterivuoden aikana.	Hyvinvointia, viihtyvyyttä ja osallisuutta parantaviin investointeihin (laitteet- tai välineet yms.) tai kehittämistoimiin (kurssit, tapahtumat yms.). Enintään kaksi kertaa kalenterivuodessa tyypiltään erilaisiin projekteihin (investointi, kehittäminen).	Hyvinvointia, viihtyvyyttä ja osallisuutta parantaviin investointeihin (harrastusvälineet yms.) Kehittämiseen (tapahtuma, kurssi/kerho, mediaprojekti yms.) Enintään kaksi kertaa kalenterivuoden aikana tyypiltään erilaisiin projekteihin (investointi, kehittäminen)
PALJONKO?	50 % hyväksyttävistä kustannuksista, enintään 600 €	65 % hyväksyttävistä kustannuksista, enintään 500 € Ennakko 50 %	65 % hyväksyttävistä kustannuksista Enintään 500 € Ennakko 70 %

SUUPOHJAN KEHITTÄMISYHDISTYS RY:N HALLITUS

Maa- ja metsätalousministeriön ohjeistuksen mukaan Suomessa toimivien Leader-ryhmien hallituksen tulee noudattaa kolmikantaperiaatetta eli hallituksessa tulee olla tasapuolisesti seuraavien tahojen edustajia:

1) julkinen hallinto, **2)** yhteisöt (yhdistykset, järjestöt) ja **3)** maaseudun asukkaat.

Leader-ryhmän hallituksen jäsenen yhtäjaksoinen toimikausi voi olla maksimissaan kuusi vuotta.

Suupohjan Kehittämisyhdistys ry:n hallituksessa on 15 varsinaista jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen toimikausi on yksi vuosi.

Hallituksen jäsenet toimikaudella 2022-2023 (nimi ja edustamansa taho)

ISOJOKI

- **Antti Herrala**, Isojoen kunta
varajäsen **Anna Alakortes**, Isojoen kunta
- **Jukka Pitkäranta**, Isojoen Yrittäjät ry
varajäsen **Markku Kortesianiemi**, Kärjenkosken kyläseura ry

KARIJOKI

- **Arja Harjunpää**, Karijoen kunta
varajäsen **Rami Aalto**, Karijoen kunta
- **Marjaana Uusitalo**, maaseudun asukas
varajäsen **Ulla Hiula-Honkanen**, maaseudun asukas

KAUHAJOKI

- **Miko Mettälä**, Kauhajoen kaupunki
varajäsen **Päivi Nummijoki**, Kauhajoen kaupunki
- **Eija Venäläinen**, Suupohjan Nuorkauppakamari ry
varajäsen **Virpi Myllymäki**, Kauhajoki-Seura ry
- **Kaisa Isomäki**, maaseudun asukas
varajäsen **Petri Piipari**, maaseudun asukas
- **Sirkku Ylikoski**, maaseudun asukas
varajäsen **Paula Jyräkoski**, maaseudun asukas

KURIKKA

- **Markus Blommendahl**, Kurikan kaupunki
varajäsen **Markku Hydén**, Kurikan kaupunki
- **Jaana Perälä**, Kurikan Yrittäjät ry
varajäsen **Pia Liukku**, Niemenkylän kyläyhdistys ry
- **Mika Ruutiainen** (varapuheenjohtaja), Kurikka Travel ry
varajäsen **Aino Haavisto**, SPR Kurikan osasto
- **Markku Saloranta**, maaseudun asukas
varajäsen **Anne Laitala**, maaseudun asukas

TEUVA

- **Anu Salmela**, Teuvan kunta
varajäsen **Saija Syväluoma**, Teuvan kunta
- **Aki Ollikkala** (puheenjohtaja), Teuvan Yrittäjät ry
varajäsen **Ilpo Saksa**, Teuvan Yrittäjät ry
- **Kaija Aura**, maaseudun asukas
varajäsen **Sari Hirvelä**, maaseudun asukas

PUHEENJOHTAJAT

- Sirpa Kinnari 1996-2007
- Hannu Suurpalo 2007-2012
- Veli-Matti Niemelä 2012-2015
- Petri Piipari 2015-2017
- Voitto Parkkonen 2017-2019
- Aki Ollikkala 2019-2023

OHJELMAKAUDELLA 2014-2022 SUUPOHJAN KEHITTÄMISYHDISTYKSESSÄ TYÖSKENNELLEET HENKILÖT:

Paavo Mattila – toiminnanjohtaja

Hanna-Leena Pihlajaniemi – toiminnanjohtaja

Jaana Peltoniemi – taloussuunnittelija

Mirka Puska – Kehittämissuunnittelija

Tuija Takamäki – Kehittämissuunnittelija

Janne Taipaleenmäki – Hankesuunnittelija

Aili Raudla-Majakangas – Hankesuunnittelija

Milla Akseli – Hankesuunnittelija

Mikko Ojainväli – Tietoverkkoasiantuntija

Kirsti Vuori – Hankekoordinaattori

Riikka Timonen – Työharjoittelija

Vikke Mikkilä – Kesätyöntekijä

Reetta Yli-Hynnälä - Ympäristösuunnittelija

Jemina Ala-Harja – Hanketyöntekijä

Virpi Myllymäki - Tiedottaja

Mira Koivunen – Työharjoittelija

Aleksi Koivisto - Hanketyöntekijä

Janita Mäkelä – Kesätyöntekijä

Maija-Liisa Laitila – Hankeharjoittelija

Sirkku Ylikoski – Hankesuunnittelija

Päivi Alakangas – Kehittämissuunnittelija

Jenna Kohtala - Hankeharjoittelija

Tiina Laine – Hankeharjoittelija

Yritystuet

KARIJOKI

Kone Heikkilä
Mirror Line Oy
Ranitek Oy
Suupohjan Perunalaakso Oy
Villa Miilia Oy
West IT Oy

TEUVA

Ab Horseman Finlandia Oy
Foto-Nisula Ky
Jukka Leppäniemi Oy
KR-Tech Oy
Laidun Hereford Oy
LogSteel Oy
Neliyhtymä Oy
Puuidea Oy
Rakennusliike Jukka Leppäniemi Oy
Rintaluoma Oy
Sinkem Oy
Steel-Bull Oy
Tewater Oy

KURIKKA

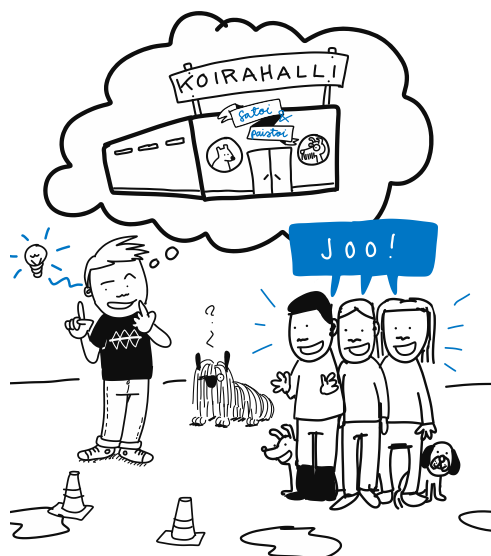
AK-Metalli oy
Antun Putki Oy
Artemis-Steel Ky
Closelabel Oy
E.Latvala Oy
E-Boat Oy
Hakolan Huonekalu Oy
Hannulan Hitsauspalvelu Oy
HiljaHelena Ky
Huonekalutehdas Mauno Tuppi Oy
IKARI-STEEL Oy
Jurvan Tyylikaluste Oy
Klapimet Oy
Klumpulan puu- ja rakennustyö
KO-HO Industrial Design Oy
Koneistamo Kivelä Ky
Kroppani Oy
LABeauty
LePo Isännöinti Oy
Luotto huollot Oy
Manus Facere Finland Oy
Riikka Niemistö
Suupohjan Kuljetus Oy
TahtoDesign Oy
Tella Oy
Tuisku Terveys- ja Sosiaalipalvelut Oy
Veljekset Piirto Oy
Voihan Vuohi Oy

KAUHAJOKI

Aarnituuli Ay
Asennuspalvelu P. Mäki-Pantti Ky
Base Solutions Oy
Dymont installation Oy
Erikoismaalaus N. Myllymäki
Fysioterapia Athle Oy
Fysioterapia Forte Oy
Hautamäki Tomi
HKV Jouko Haapala Oy
Ikkeljärven Koneurakointi Ky
J. Ala-Ikkela Oy
JamTop Oy
JO-rakenne Oy
K. Koivuniemi Ky
KA Control Oy
Kaskisten Tuulivoima Oy
Kauhajoen Palvaamo Oy
KH Katsastus Oy
KotipasSari
Kykydesign
Lakeus Design Oy
Lakeus Networks Oy
Lakeus-Service Oy
Leo-Matti Ojala Oy
Levyvirta Oy
Lindfors Finland Oy
Länsi-Suomen Verkkopalvelut Oy
Mad Devil Oy
Neviso Oy
Oy Jitecon Ltd
P. Rotola-Pukkila Oy
Pelo Sport Oy
PSL-Hietaranta Oy
Punatuli Oy
Rantalan Liha
SamSteel Oy
Sirpa Hasunen
Suupohjan Varaosa ja Huolto Oy
Tmi Keski-Harjan Metall
Tmi Mirkka Lehtola
Tähtifysio Sari Varala Oy
Valkoinen Puu Oy

ISOJOKI

Almafysio
Honkajoen Sahtitehdas Oy
JM-Valu Oy
JP Laiteasennus Oy
KH-Teräs
Meteora Ay
MJ Works Ay
Puu-Profile Finland Oy

MiniLeader

ISOJOKI

Lauhanmaan kyläseura ry
Varla Automotive Oy

KARIJOKI

MLL Karijoen paikallisyhdistys ry

TEUVA

Länsirannikon Ilmastointi Oy

KAUHAJOKI

Kainaston Nuorisoseura ry
Kauhajoen 4H-yhdistys ry
Kauhajoen Karhu ry YU-jaosto
Kauhajoki-Seura ry
Tmi Katja Mäntyniemi

KURIKKA

Informaatiotekniikan museoyhdistys ry
Kurikan Wanhan aseman veturimiehet ry
Reinicka Oy
Kone-Veikot Oy
HiljaHelena Oy
Nyystin Puutarha Ky
Eira Nevanpään Taideliikuntakoulu
Sarvijoien Kyläyhdistys ry

LEADER

Suupohja

VIRTAA VIISIKKOON – UUSI STRATEGIA, UUSI RAHOITUSKAUSI

Maa- ja metsätalousministeriö myönsi Leader Suupohjalle 5,6 miljoonan euron julkisen rahoituksen paikalliseen, alueelliseen ja kansainväliseen kehittämistyöhön vuosille 2023–2027. Saatu rahoitus pohjautuu Virtaa Viisikkoon -kehittämisstrategiaan, joka luo suunnan toiminnalle ja rahoitukselle tulevina vuosina.

Kehittämisstrategian pääpainopisteitä ovat **1. elinvoimainen seutu** (yrittäjyys, elinkeinot), **2. hyvinvoiva ja taitava seutu** (yhteisöllisyys, kylät, osaaminen), **3. ainutlaatuinen seutu** (luonto, matkailu, kulttuuri) sekä **4. aktiivinen seutu** (nuoret, kansainvälisyys). Läpileikkaavat teemat ovat älykkyys, innovatiivisuus ja kestävä kehitys.

MITÄ RAHOITAMME?

YRITYSTUET

- yritystoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen, investoinnit, omistajanvaihdokset, maatalouden kokeilutuki ja yritysryhmähankkeet

HANKETUET

- kehittämishankkeet
- koulutus- ja tiedonvälityshankkeet
- yleishyödylliset investoinnit
- lisätietoja eri rahoitusmahdollisuuksista
www.leadersuupohja.fi

KUINKA RAHOITUSTA HAETAAN?

- ota yhteyttä Leader Suupohjan asiantuntijoihin kertoaksesi hankeideasi ja saadaksesi lisätietoa

- jätä hakemus Hyrrä-asiointijärjestelmässä

- Leader-ryhmän asiantuntijat auttavat sinua koko hankkeen elinkaaren ajan aina rahoituksen hausta maksatusten hakemiseen ja hankkeen lopettamistoimiin saakka.

